

Brüsszel, 2020.6.2.
COM(2020) 220 final

2020/0097 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA

az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat módosításáról

(EGT-vonatkozású szöveg)

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

A javaslat néhány tekintetben, célzott módon módosítja az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozatot (a továbbiakban: határozat), amelynek alapján az Európai Unió támogatja, koordinálja és kiegészíti a tagállamok által a természeti és az ember okozta katasztrófákkal szemben az Unión belül és kívül végrehajtott polgári védelmi intézkedéseket. A szolidaritás és a felelősségmegosztás elvéből kiinduló javaslat átfogó célja annak biztosítása, hogy az Unió jobb válság- és veszélyhelyzeti támogatást nyújthasson polgárainak Európában, valamint azon kívül.

A javaslat figyelembe veszi az Európai Parlament és a Tanács által a COM(2019) 125 jelű javaslat¹ vizsgálata és tárgyalása során elért eredményeket.

A mechanizmus hasznos eszköznek bizonyult a részt vevő államok által az Unión belüli és kívüli válsághelyzetekre reagálva nyújtott segítség mozgósításában és koordinálásában, és kézzelfogható bizonyítékát adta az európai szolidaritásnak. Hasonló módon az Unió a Szükséghelyzeti Támogatási Eszköz segítségével átmenetileg megkönnyíti majd a betegek egyik tagállamból a másikba való átszállítását és az egészségügyi szakszemélyzet tagállamok közötti mozgását, ami az intézkedések határokon átvéő jellege miatt kézzelfogható előnyökkel járó, alapvető jelentőségű segítségnek tekinthető. A Covid19-világjárvány során ugyanakkor világossá vált, hogy az Európai Uniónak jobban fel kell készülnie a jövőben esetleg bekövetkező súlyos veszélyhelyzetekre, miközben a jelenlegi keret korlátai is kirajzolódtak. Sok szálon egymáshoz kapcsolódó, azonos veszélyhelyzetekkel szembesülő társadalmaink számára nehézségekbe ütközik egymás megsegítése, ezért – az Európai Tanács 2020. március 26-i együttes nyilatkozatában is hangsúlyozott módon – meg kell erősíteni az Unió szintjén hozott intézkedéseket.

Az uniós mechanizmus jelenleg teljes egészében tagállami erőforrásokra épül. Ahogyan az az elmúlt hónapokban beigazolódott, ez a kölcsönös európai szolidaritás nem működik, ha a tagállamok többsége vagy mindegyike egyszerre szembesül ugyanazzal a veszélyhelyzettel, és ezért nem képes segíteni a többi tagállamon. Az ilyen széles hatókörű, súlyos válsághelyzetekben az Unió jelenleg nem képes kellő erővel fellépni annak érdekében, hogy kiküszöbölje ezeket a kritikus fontosságú hiányosságokat. A széles hatókörű veszélyhelyzetekre való eredményes és átfogó uniós szintű reakálás biztosításához az uniós mechanizmusnak rugalmasabbá kell válnia, és nagyobb autonómiát kell élveznie az uniós szintű intézkedések meghozatalában azokban az esetekben, amikor a saját helyzetükkel is nehezen megbirkózó tagállamok nem képesek maguk fellépni.

A Bizottság azt javasolja, hogy az EU a költségvetésének teljes erejét latba vetve arra törekedjen, hogy a helyreállítás első, kritikus éveiben beruházásokat indukáljon, és a pénzügyi támogatást a folyamat elejére összpontosítsa. A javaslatok a következőkön alapulnak:

- egyfelől egy szükséghelyzeti, az EUMSZ 122. cikke alapján kivételes intézkedésként létrehozott Európai Unió Helyreállítási Eszközön, amelynek finanszírozása a saját források rendszeréről szóló határozattal kapcsolatos javaslatban előirányzott felhatalmazás alapján fog történni. A források lehetővé teszik az emberek megélhetésének biztosítása, a megelőzés

¹ COM(2019) 125, 2019. március 7.

fokozása, a reziliencia megerősítése, valamint a válság utáni helyreállítás érdekében hozandó intézkedések gyors végrehajtását,

- másfelől pedig a 2021–2027-es időszakra szóló többéves pénzügyi keret megerősítésén.

Ebben az összefüggésben a Bizottság az uniós mechanizmusra jelenleg irányadó rendelkezések olyan célzott felülvizsgálatát javasolja, amelynek segítségével kezelhetők az uniós mechanizmus előtt napjainkban álló kihívások. A módosítások lehetővé teszik, hogy az uniós mechanizmus hatékonyabban és eredményesebben léphessen fel, kipótolhassa a mostani hiányosságokat, és emberéleteket mentessen. A javaslatban található módosítások a következő konkrét célok elérésére irányulnak:

- a) az ágazatokon átívelő, illetve társadalmi szintű készültségi megközelítés megerősítése a határokon átívelő katasztrófakockázatok kezelése területén, ezen belül közös alap kialakítása és tervezési elemek bevezetése európai szinten, az éghajlatváltozásnak a katasztrófakockázatokra gyakorolt hatásait is figyelembe véve;
- b) annak biztosítása, hogy a Bizottság közvetlenül is beszerezhesen rescEU-képességeket, és ezáltal ki tudjon alakítani egy megfelelő biztonsági hálót;
- c) olyan logisztikai képességek biztosítása, amelyek segítségével a Bizottság veszélyhelyzetekben többcélú légi szolgáltatásokat nyújthat, és gondoskodhat a segítség időben történő helyszínre juttatásáról;
- d) rugalmasabb rendszer kialakítása a széles hatókörű veszélyhelyzetekre való reagáláshoz;
- e) az Európai Veszélyhelyzet-reagálási Központ operatív koordinációs és nyomonkövetési feladatainak megerősítése az EU által az Unión belül és kívül a válsághelyzetek széles körében a meglévő intézményközi megállapodásokkal összhangban biztosított, a meglévő válsághelyzeti reagálási mechanizmusokat kiegészítő gyors és eredményes reagálás támogatása érdekében;
- f) az uniós szintű felkészültségre irányuló beruházások megerősítésének lehetővé tétele, valamint a költségvetés-végrehajtás további egyszerűsítése;
- g) az uniós polgári védelmi mechanizmus keretébe illeszkedő helyreállítási és rezilienciaépítési intézkedések végrehajtásának lehetővé tétele az Európai Unió Helyreállítási Eszközből származó, a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdése értelmében külső címzett bevételnek minősülő források segítségével.

A továbbfejlesztett uniós mechanizmus lehetővé teszi, hogy az Unió és a tagállamok jobban felkészüljenek és gyorsan és eredményesen reagáljanak a jövőben bekövetkező – főként a nagy hatású, gazdaságaink és társadalmaink működését potenciálisan megzavaró – válsághelyzetekre, mint amilyen például a Covid19-járvány miatti veszélyhelyzet volt. Hosszú távon a katasztrófák hatásainak a jobb felkészültség segítségével történő megelőzése és minimalizálása költséghatékonyabb megoldás, mint a reagálás, tekintettel különösen arra, hogy az éghajlatváltozás és a környezetkárosodás egyre nagyobb mértékben fokozza a katasztrófakockázatot mind világszerte, mind az Unión belül.

• **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Európának felelőssége, hogy szolidaritást mutasson a rászorulóknak, és támogassa őket. A javaslat – a megosztott felelősség és az elszámoltathatóság elve mellett – éppen a szolidaritás megerősítésére irányul, amely az 1313/2013/EU határozat egyik alapeleme.

A javaslat figyelembe veszi a meglévő keret eddigi kedvező eredményeit, és egyes rendelkezések megerősítésével úgy igyekszik kiküszöbölni a hiányosságokat, hogy az uniós

mechanizmus továbbra is támogassa, koordinálja és kiegészítse a szóban forgó területen a tagállamok által hozott intézkedéseket.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A felülvizsgált uniós mechanizmus keretében előirányzott intézkedések összhangban vannak az Unió annak biztosítására irányuló általános célkitűzésével, hogy – az összes kockázatot figyelembe vevő megközelítés alkalmazása mellett, a reagálástól és a helyreállítástól a katasztrófamegelőzésig a folyamat minden szakasza tekintetében – valamennyi kapcsolódó szakpolitika és eszköz elősegítse az Unió képességeinek megerősítését a katasztrófakockázatok kezelése területén.

A javaslat különös hangsúlyt helyez az Unió egyéb szakpolitikái és eszközei keretében végrehajtott intézkedésekkel való szoros koordináció és konzisztencia biztosítására, különös tekintettel az emberéletek megóvását, az emberi szenvedés enyhítését és az emberi méltóság védelmét célzó intézkedésekre, ideértve az éghajlatváltozás hátrányos következményeinek elkerülésére, minimalizálására és kezelésére irányuló erőfeszítéseket is.

Nagyon fontos emellett az Unió új, „az EU az egészségügyért” elnevezésű programjával való koordináció is. Miközben az uniós mechanizmus azokra a közvetlen válsághelyzeti reagálási képességekre összpontosít, amelyeknek azonnal készen kell állniuk és mozgósíthatóknak kell lenniük, amikor egy veszélyhelyzet bekövetkezik, „az EU az egészségügyért” program strukturális jellegű, nagy méretű tartalékokat képez, ezen belül orvosokat és szakértőket állít készenlétbe, és gondoskodik a mögöttes egészségügyi ellátórendszerek rezilienciájáról. Mindezekre az erőforrásokra döntő szerep hárul az uniós szintű koordinált válsághelyzeti reagálásban.

A javaslat emellett – egy megerősített uniós mechanizmus révén – biztosítja a polgári védelem területére irányuló uniós intézkedések támogatásához szükséges költségvetési forrásokat. A szóban forgó megerősített uniós mechanizmus hozzájárul „Az Európai Unió új, korszerű többéves pénzügyi kerete a 2020 utáni prioritások megvalósításának hatékony szolgálatában” című, az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak és a Tanácsnak címzett bizottsági közleményben meghatározott „védelmet nyújtó Európa” átfogó célkitűzés megvalósításához. Az új többéves pénzügyi keretre irányuló javaslat értelmében a polgári védelemmel kapcsolatos finanszírozás egyetlen fejezetbe tartozik: 5. fejezet – „Reziliencia, biztonság és védelem”. Az érintett „Reziliencia és válságelhárítás” klaszter a polgári védelem belső és külső dimenzióját egyaránt magában foglalja.

A javaslat céljait az uniós szakpolitikák területén jelenleg egyetlen jogalkotási aktus sem képes elérni. Emiatt nem kell arra számítani, hogy ezen a területen átfedés alakul ki.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A javaslat jogalapja az Európai Unió működéséről szóló szerződés 196. cikke és 322. cikke (1) bekezdésének a) pontja.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A Bizottság a polgári védelem területén támogató hatáskörrel rendelkezik. A katasztrófák megelőzése, valamint az azokra való felkészülés és reagálás továbbra is elsődlegesen a tagállamok hatáskörébe tartozik. Az uniós mechanizmus azért jött létre, mert a súlyos katasztrófák meghaladhatják az egyedül fellépő tagállamok reagálási képességét. Az uniós mechanizmus központi eleme a tagállamok közötti jól koordinált és gyors kölcsönös segítségnyújtás biztosítása.

A javaslat céljait a tagállamok önmagukban nem képesek kielégítően megvalósítani. Az érintett területen az unió fellépése olyan helyzetek kezelését foglalja magában, amelyeknek erős országhatárokon átívelő, illetve több országra kiterjedő vonatkozásai vannak, és amelyek ezért szükségképpen a nemzeti szinten túlmutató általános koordinációt és egyeztetéseket igényelnek.

Ahogy a Covid19-járvány is megmutatta, olyan súlyos veszélyhelyzetekben, amelyek a maguk léptékében és kiterjedésében az Európai Unió teljes egészére kihatnak, együttes, koordinált és sürgős fellépés kell ahhoz, hogy elkerülhető legyen az Unió reagálásának hatékonyságát korlátozó szétaprózódottság. Az erőforrások kellő léptékű mobilizálása és az érintett tagállamokban a szükségletekhez igazodó módon történő bevetése iránti sürgető igényre való tekintettel az Uniónak a tagállamokkal együttműködve kell fellépnie. E veszélyhelyzetek világméretű dimenziója és hatásai szintén olyan koordinált fellépést tesznek szükségessé, amely biztosítja egyfelől a katasztrófa hatásainak gyors és hatékony enyhítését, másfelől pedig a veszélyhelyzet ismételt bekövetkezésének megelőzését.

Tekintettel az emberéletekben bekövetkező veszteségek, a környezeti, gazdasági és anyagi károk és a társadalmi hatások csökkentése szempontjából elérhető előnyökre, a javaslatnak egyértelmű az uniós hozzáadott értéke.

- **Arányosság**

A javaslat nem lép túl a céljainak eléréséhez szükséges mértéken. Az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat módosításáról szóló (EU) 2019/420 európai parlamenti és tanácsi határozat elfogadása óta azonosított hiányosságokat küszöböli ki, és a Tanács, illetve az Európai Parlament felkérése alapján javasol megoldásokat.

Az Unióra és a tagállamokra nehezedő adminisztratív teher korlátozott, és nem haladja meg a javaslat célkitűzéseinek eléréséhez szükséges mértéket.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Határozat elfogadására irányuló javaslat az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU európai parlamenti és tanácsi határozat módosítása érdekében.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Tekintettel arra, hogy a javaslatot sürgősséggel kellett kidolgozni ahhoz, hogy a Tanács időben elfogadhassa, az érdekelt felekkel nem volt mód konzultálni.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Tárgytalan.

Hatásvizsgálat

A javaslat sürgős jellege miatt nem került sor hatásvizsgálatra. A javaslat ugyanakkor részben a Covid19-járvány kapcsán az érdekelt felekkel nemzeti és uniós szinten folytatott szoros együttműködés keretében azonosított előzetes tanulságokon alapul, amelyek így alapot szolgáltatnak a javasolt intézkedések hatásainak mélyreható értékeléséhez.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

A javasolt intézkedések tárgyukat és jellegüket tekintve korlátozottak, kiegyensúlyozzák a tagállamok érdekeit, és arányosak az operatív szükségletek szempontjából.

Általánosabban tekintve a javaslat egy rugalmasabb rendszert kíván létrehozni annak érdekében, hogy a katasztrófareagálás gyors és egyértelmű legyen, és ennek köszönhetően a tagállamok támogatáshoz és segítséghez juthassanak az Uniótól, amikor arra szükségük van. Például az elmúlt időszakban bekövetkezett katasztrófák rávilágítottak arra, hogy az Unió nem feltétlenül van kellőképpen felkészülve az olyan veszélyhelyzetek kezelésére, amelyek egyszerre több tagállamban idéznek elő kiterjedt hatásokat. Ilyen helyzetekben a tagállamok a legjobb szándékuk ellenére sem képesek minden esetben segíteni egymáson. A Covid19-világjárvány kitörése nyomán több mint 30 ország (10 tagállam, illetve az uniós mechanizmusban részt vevő állam, valamint több mint 20 harmadik ország) kért segítséget az uniós mechanizmuson keresztül. Az uniós mechanizmus a Covid19-járvány időtartama alatt beérkező segítségnyújtási kérelmek többségére nem volt képes kielégítően reagálni. E javaslattal a Bizottság azt kívánja biztosítani, hogy a jövőben hasonló léptékű veszélyhelyzetekben jobb és hatékonyabb reakció legyen adható. Az ilyen széles hatókörű, súlyos válsághelyzetekben az Unió jelenleg nem képes fellépni annak érdekében, hogy kiküszöbölje ezeket a kritikus fontosságú hiányosságokat, mert nem rendelkezik azokkal a képességekkel, hatáskörökkel és pénzeszközökkel, amelyek segítségével elláthatná a polgári védelem területén meglévő támogató hatáskörét olyankor, amikor a tagállamok egyszerre kerülnek nyomás alá, és nem képesek egymáson segíteni. Annak ellenére, hogy a Bizottság a járvány kitörésére egy uniós egészségügyi készlet létrehozásával azonnal reagált, az első közbeszerzési eljárás csak az első megerősített európai Covid19-megbetegedések után körülbelül négy héttel indulhatott meg, mert a tagállamok a veszélyhelyzet kezelésével voltak elfoglalva, és nem voltak abban a helyzetben, hogy gyors közbeszerzési eljárásokat folytassanak le, és feltöltsék a tagállami létesítményekben tárolt rescEU-képességeket.

Az egyszerűsítéssel összefüggésben fontos figyelembe venni, hogy a rescEU-képességeknek a Bizottság általi közvetlen beszerzése – amellet, hogy autonóm uniós szintű fellépést tesz lehetővé – enyhíti a tagállamok pénzügyi és adminisztrációs terheit, hiszen így a tagállamoknak nem kell közvetlenül beszerezniük, bérelniük vagy lízingelniük a szükséges kapacitásokat, ahogyan az a Covid19-járvány esetében is történt. A javasolt új eljárás segítségével a Bizottság fontos időt takaríthat meg és gyorsabban beavatkozhat, ami egyértelműen hozzáadott értéket képez a veszélyhelyzeti reagálás, végső soron pedig a fenntartható helyreállítás szempontjából.

A szállítás, a logisztika és a kommunikáció mindenfajta nagyobb léptékű nemzetközi segítségnyújtási művelet központi eleme. A Bizottság ezért meg kívánja erősíteni e terület ellátását, és ezen keresztül biztosítani, hogy az Unió képes legyen gyorsan reagálni a válsághelyzetekre.

A költségvetés végrehajtási módozatainak a közvetett irányítással való kiegészítése emellet a költségvetés végrehajtását is megkönnyíti.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Az uniós polgári védelmi mechanizmus számára a 2021-től 2027-ig tartó időszak tekintetében elkülönített teljes költségvetés összege folyó árakon kifejezve 3 455 902 000 EUR, amelyből:

1. 1 268 282 000 EUR a 2021–2027-es időszakra szóló többéves pénzügyi keret „Reziliencia, biztonság és védelem” című 5. fejezetéből származik (a 19. cikk új (1a) bekezdése);

2. 2 187 620 000 EUR-t pedig a saját források rendszeréről szóló új határozatban előírt felhatalmazás alapján az Európai Helyreállítási Eszköz segítségével kell rendelkezésre bocsátani.

5. EGYÉB ELEMEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat 34. cikke alkalmazandó. E rendelkezés szerint „a pénzügyi támogatásban részesülő tevékenységeket végrehajtásuk nyomon követése érdekében rendszeresen ellenőrizni kell.” Ugyanez a cikk a Bizottságot a határozat alkalmazásának értékelésével és az időközi és utólagos értékelő jelentések benyújtásával, valamint a végrehajtásról összeállítandó közleménnyel kapcsolatban terhelő általánosabb kötelezettségekről is rendelkezik. Ezeknek az értékeléseknek a határozat 3. cikkében meghatározott mutatókon kell alapulniuk.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Ez a javaslat az 1313/2013/EU határozat egyes cikkeit módosítja korlátozott mértékben, az indokolásban bemutatott célok elérése érdekében (lásd az 1. szakaszt).

A Covid19-járvány egyértelműen rámutatott arra, hogy a kialakulóban lévő, országhatárokon átívelő hatású veszélyhelyzetekre való korai és gyors reagálás tekintetében mennyire egymásra vannak utalva a tagállamok. Ez az egymásrautaltság nemcsak a pandémiák esetében áll fenn, hanem számos más olyan széles hatókörű katasztrófa esetében is, amely egyszerre több tagállamot sújt. Az egymásrautaltság miatt, valamint az uniós szintű készség megerősítése érdekében meg kell erősíteni a katasztrófákkal szembeni ellenálló képességgel és a katasztrófavédelmi tervezéssel kapcsolatos munkát. Ebből a megfontolásból a Bizottság azt javasolja, hogy kezdődjön meg a tagállamokkal együttműködésben az uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélok meghatározása és a forgatókönyv-tervezés, és ez a folyamat az éghajlatváltozásnak a katasztrófakockázatra gyakorolt hatására is terjedjen ki.

Ahhoz, hogy a rescEU megfelelő biztonsági hálót képezhessen arra az esetre, ha a tagállamok már nem volnának képesek kezelni a helyzetet, a Bizottságnak rendelkeznie kell azzal a lehetőséggel, hogy közvetlenül szerezzen be rescEU-képességeket, és ezáltal kellően erős biztonsági hálót képezhessen stratégiai eszközökből azzal a céllal, hogy megsegítse a széles hatókörű veszélyhelyzet miatt kezelhetetlen helyzetbe jutott tagállamokat. Ennek során a Bizottság biztosítani fogja a rescEU keretében végrehajtott beszerzések és a más jellegű uniós intézkedések, például „az EU az egészségügyért” program közötti következetességet és kiegészítő jelleget.

A rescEU-képességekből álló megfelelő biztonsági háló rendelkezésre állását egyfelől a stratégiai képességekhez nyújtott finanszírozás, másfelől pedig egy minden típusú veszélyhelyzetre felkészített, a rescEU keretei között üzemeltethető hálózatos veszélyhelyzeti információkezelő infrastruktúra fogja biztosítani.

Ezek a stratégiai képességek kiegészítik a tagállamiakat, és kiegészítő támogatást nyújtanak azokban az esetekben, amikor a tagállamok a veszélyhelyzet súlyossága miatt már nem képesek megbirkózni feladataikkal. Ezeket a képességeket előzetesen stratégiaiilag úgy kell pozicionálni, hogy a veszélyhelyzeti reagálás szempontjából a lehető leghatékonyabb földrajzi

lefedettséget biztosítsák, és ki kell őket egészíteni a szükséges logisztikai, raktározási és szállítási kapacitásokkal.

A segélyszállítmányok raktározását és a szállítási kapacitást stratégiai szempontból össze kell kapcsolni egymással, ami biztosítja a hatékony helyszínre juttatást és az ellátási lánc jó működését.

A Covid19-járvány egyik egyértelmű tanulsága volt, hogy a széles hatókörű veszélyhelyzetek kezelése rugalmasabb reagálási rendszert igényel. A teljes reagálási mechanizmus hatékonyságát a további kapacitások rendelkezésre bocsátása és a rescEU-erőforrások bevetéséhez társuló, az igény felmerülésének helyétől független rugalmasság növelése fogja maximalizálni.

Az Európai Tanács 2020. márciusi következtetéseivel összhangban meg kell erősíteni a nemzeti válságkezelő központok hálózatának középpontjában elhelyezkedő Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központnak a határainkon belüli és kívüli válsághelyzetek széles skálája kapcsán végrehajtott gyors és hatékony reagálásban betöltött operatív szerepét. A már létező ágazati korai előrejelző és riasztási rendszerek, illetve válságelhárítási mechanizmusok sérelme nélkül ezt a válságkezelésben részt vevő többi érintett EU-szintű egységgel fennálló kapcsolatokat, valamint a nyomon követés és a korai előrejelzés területén ellátott feladatok megerősítésével kell elérni.

Az Unió felkészültségének javítását és az uniós mechanizmus erőforrásainak bővítését egy ambiciózus, a tagállamok és az Unió együttes katasztrófareagálási képességét megerősítő költségvetés, valamint a megelőzésre és az egyéb kulcsfontosságú uniós szakpolitikákkal való koherencia javítására való nagyobb összpontosítás fogja biztosítani. A veszélyhelyzeti reagálás emellett megfelelő szintű rugalmasságot is igényel egyrészt a költségvetés végrehajtása, másrészt pedig a gyors reagálást igénylő kivételes esetekben szükséges sürgősségi döntések elfogadása területén.

A javaslat előírja az I. melléklet elhagyását, amely jelenleg megállapítja azokat a százalékokat, amelyek alapján az uniós mechanizmus egyes pillérei (katasztrófa-megelőzés, -felkészültség és -reagálás) részesülnek az átfogó pénzügyi keretösszegből származó finanszírozásból. Ahogyan arra a Covid19-járvány rámutatott, az I. mellékletben megállapított százalékarányok a jelek szerint nem biztosítanak kellő rugalmasságot ahhoz, hogy az EU elérhesse céljait. Veszélyhelyzetekben az I. mellékletben megállapított százalékarányok szükségtelen adminisztratív terheket eredményeznek, és éves szinten korlátozhatják a katasztrófákkal kapcsolatos igényekhez való alkalmazkodást. Az uniós mechanizmusnak szerves eleme a katasztrófakockázat-kezelési ciklus valamennyi szakaszára (megelőzés, felkészültség és reagálás) irányuló beruházás, amelyet ez a javaslat most megerősít.

Az I. melléklet elhagyása maga után vonja a 19. cikk jelenlegi (5) és (6) bekezdésének elhagyását is, tekintettel arra, hogy ezek közvetlenül utalnak az I. mellékletben megállapított százalékokra.

Ennek megfelelően a javaslat módosítja a Bizottság részére adott felhatalmazás gyakorlását szabályozó 30. cikket is. Míg a cikk érdemi tartalma nem változik, a 19. cikkre való hivatkozások kikerülnek a szövegből. Annak érdekében, hogy szükség esetén legyen lehetőség felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására, a teljes 30. cikk nem kerül törlésre.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS HATÁROZATA**az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat módosításáról**

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 196. cikkére és 322. cikke (1) bekezdésének a) pontjára,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére,²

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére,³

tekintettel a Számvevőszék véleményére,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

mivel:

- (1) Annak érdekében, hogy javítsa az Uniónak a természeti és az ember okozta katasztrófákkal szembeni reagálási képességét, az 1313/2013/EU európai parlamenti és tanács határozattal⁴ létrehozott uniós polgári védelmi mechanizmus (a továbbiakban: uniós mechanizmus) megerősíti az Unió és a tagállamok együttműködését a polgári védelem területén, és elősegíti a területen folytatott koordinációt.
- (2) Annak elismerése mellett, hogy a természeti és az ember okozta katasztrófák megelőzése, valamint az azokra való felkészülés és reagálás elsősorban a tagállamok feladata, az uniós mechanizmus az Európai Unióról szóló szerződés 3. cikkének (3) bekezdésével összhangban előmozdítja a tagállamok közötti szolidaritást.
- (3) A Covid19-világjárvány mindeddig példátlan tapasztalatai azt mutatják, hogy az Uniónak a válsághelyzetek kezelésében tanúsított eredményességét korlátozza egyfelől az uniós mechanizmus irányítási kerete, másfelől pedig a tagállamok többségét sújtó katasztrófákra való uniós felkészültség mértéke.
- (4) Az Európai Tanács a 2020. március 26-i együttes nyilatkozatában,⁵ az Európai Parlament pedig a 2020. április 17-i állásfoglalásában⁶ olyan javaslatok kidolgozására

² HL C [...], [...], [...]. o.

³ HL C [...], [...], [...]. o.

⁴ Az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról (HL L 347., 2013.12.20., 924. o.).

⁵ Az Európai Tanács tagjainak együttes nyilatkozata, <https://www.consilium.europa.eu/media/43076/26-vc-euco-statement-en.pdf>

kérte fel a Bizottságot, amelyek ambiciózusabbá teszik és kiszélesítik az Unión belüli válságkezelést.

- (5) A jövőben bekövetkező ilyen jellegű eseményekre való jobb felkészülés érdekében sürgősen meg kell erősíteni az uniós mechanizmust.
- (6) A megelőzés és a felkészültség tervezésének javítása érdekében az Uniónak – a többféle kockázatot figyelembe vevő megközelítés, az ökoszisztéma-alapú megközelítés és az éghajlatváltozás várható hatásai figyelembevételével, az érintett tudományos közösségekkel és a legfontosabb gazdasági szereplőkkel szoros együttműködésben – továbbra is szorgalmaznia kell minden ágazatra kiterjedően a katasztrófákra való felkészülést célzó beruházásokat, valamint a megelőzést és a felkészülést megalapozó átfogó kockázatkezelési módszerek alkalmazását. Ennek érdekében előtérbe kell helyeznie olyan több ágazatot átfogó, minden kockázatot figyelembe vevő módszereket, amelyek az Unió teljes egészére vonatkozó, a képességek és a felkészültség alapdefinícióját szolgáltató rezilienciacélokon alapulnak. Az Unió teljes egészére vonatkozó rezilienciacélok meghatározásában a Bizottságnak együtt kell működnie a tagállamokkal.
- (7) Az uniós mechanizmusnak a továbbiakban is ki kell használnia a kritikus infrastruktúrák védelmére vonatkozó európai programmal és a kritikus infrastruktúrák védelmére vonatkozó uniós kerettel fennálló szinergiákat, és a rezilienciának az Unió teljes egészére vonatkozó rezilienciacélokon kell alapulnia.
- (8) Meg kell erősíteni a különböző típusú, akár az Unió területén, akár azon kívül bekövetkező veszélyhelyzetekkel kapcsolatos műveletek valós idejű nyomon követésére és támogatására képes, a hét minden napján napi 24 órában működő, Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központ (ERCC) elnevezésű uniós szintű operatív központot. Ennek érdekében javítani kell az ERCC, valamint a tagállamok nemzeti válságkezelő rendszerei és polgári védelmi hatóságai, illetve a többi érintett uniós szerv közötti együttműködést. Az ERCC – részben az Európai Bizottság Közös Kutatóközpontja segítségével – tudományos alapokra támaszkodva végzi tevékenységét.
- (9) Az uniós mechanizmusnak ki kell használnia az uniós világűr-infrastruktúra, különösen pedig az Unió Föld-megfigyelési programja (Kopernikusz), a Galileo, a világűr-megfigyelés és a GovaSatcom szolgáltatásait, amelyek fontos uniós szintű eszközei lehetnek a külső és a belső veszélyhelyzetekre való reagálásnak. A Kopernikusz program veszélyhelyzet-kezelési rendszerei a veszélyhelyzetek különböző fázisaiban – a korai előrejelzéstől és a megelőzéstől a katasztrófareagálásig és a helyreállításig – támogatják az ERCC-t. A GovaSatcom kifejezetten a kormányzati felhasználók igényeire szabott, a veszélyhelyzetek kezelésében felhasználható, biztonságos műholdas kommunikációs képességet biztosít. A Galileo a világ első olyan, Európában és világszerte egyaránt igénybe vehető globális navigációs és helymeghatározási infrastruktúrája, amely kifejezetten polgári célokra készült, de más területeken, például a veszélyhelyzetek kezelésében és a korai előrejelzés területén is felhasználható. A Galileo érintett szolgáltatásai között szerepelni fog egy sürgősségi segélyszolgálat, amely jelek kibocsátása révén meghatározott földrajzi területek vonatkozásában természeti katasztrófákkal vagy egyéb veszélyhelyzetekkel kapcsolatos figyelmeztetéseket közvetít. Lehetővé kell tenni, hogy a tagállamok ezt a

⁶

Az Európai Parlament állásfoglalása, 2020. április 17.: Összehangolt uniós fellépés a Covid19-világjárvány és annak következményei elleni küzdelem érdekében (2020/2616(RSP)).

szolgáltatást igénybe vegyék. Ha egy tagállam úgy dönt, hogy igénybe veszi a szolgáltatást, a rendszerben való jóváhagyás érdekében ki kell jelölnie a szolgáltatás igénybevételére feljogosított nemzeti hatóságokat, és erről értesítenie kell a Bizottságot.

- (10) Ahhoz, hogy rendelkezék a széles hatókörű veszélyhelyzetekre, illetve a kis valószínűségű, de nagy hatású eseményekre – mint amilyen például a Covid19-világjárvány – való gyors reagálást lehetővé tevő műveleti képességgel, és gyakorolni tudja a polgári védelem területén meglévő támogató hatáskörét, különös tekintettel a kiszolgáltatott helyzetű emberekre, az Uniónak rendelkeznie kell azzal a lehetőséggel, hogy a kezelhetetlenül súlyos veszélyhelyzetben lévő tagállamok megsegítése érdekében rescEU-képességeket vásároljon, béreljen, lízingeljen vagy más típusú szerződés keretében ilyen képességekhez jusson. Ezeket a képességeket az Unióban kialakítandó logisztikai központokban, vagy pedig – stratégiai megfontolásból – olyan hálózatba szervezett, megbízható központokban kell elhelyezni, mint amilyenek például az ENSZ segítségnyújtási raktárai.
- (11) A tagállamok által beszerzett, bérelt, lízingelt vagy szerződéses úton másként megszerzett rescEU-képességek nemzeti célra is felhasználhatók, de csak akkor, ha az uniós mechanizmus keretében végzett reagálási műveletekhez nem szükségesek vagy nem kerülnek felhasználásra.
- (12) Bizonyos esetekben az Uniónak érdeke fűződhet ahhoz, hogy harmadik országokban bekövetkező katasztrófákra reagáljon. Miközben a rescEU-képességek első számú célja az, hogy az Unión belül működjenek biztonsági hálóként, kellően indokolt esetekben a humanitárius elvek figyelembevételével az Unión kívül is telepíthetők lehetnek.
- (13) A tagállami segítségnyújtás támogatása érdekében meg kell erősíteni az európai polgári védelmi eszköztárat, és lehetővé kell tenni az Unión kívül telepített lekötött kapacitásokkal összefüggő műveleti költségek társfinanszírozását.
- (14) A szükséges szállítási és logisztikai képesség rendelkezésre állása alapvetően fontos ahhoz, hogy az Unió reagálhasson az Unión belül és kívül bekövetkező különféle veszélyhelyzetekre. Veszélyhelyzetekben – az Unión belül, az Unión kívülre és az Unión kívülről nyújtott segítség esetében egyaránt – kiemelten fontosak a többféle célra igénybe vehető légi járművekkel nyújtott szolgáltatások, és kulcsfontosságú a segítség és a segélyszállítmányok időben történő helyszínre juttatása. Ezért a rescEU-képességeknek szállítási képességeket is magukban kell foglalniuk.
- (15) Emellett az uniós mechanizmusnak támogatást kell nyújtania az olyan ökológiai katasztrófák kapcsán szükségessé váló szállítási tevékenységhez, amelyek esetében – az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 191. cikkének (2) bekezdésével és a 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel⁷ összhangban – érvényesíthető „a szennyező fizet” elv.
- (16) Tekintettel arra, hogy a rescEU-képességeknek az uniós mechanizmus keretében reagálási műveletek céljára történő alkalmazása a veszélyhelyzettel sújtott emberek eredményes és gyors megsegítése szempontjából jelentős uniós hozzáadott értéket képvisel, az Unió szerepének hangsúlyozása érdekében további láthatósági kötelezettségeket kell meghatározni.

⁷

Az Európai Parlament és a Tanács 2004/35/EK irányelve (2004. április 21.) a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről (HL L 143., 2004.4.30., 56. o.).

- (17) A rugalmasság és a költségvetés optimális felhasználása érdekében a költségvetés-végrehajtás módszerei közé fel kell venni a közvetett irányítást.
- (18) Az 1313/2013/EU határozat végrehajtásával összefüggésben a kiszámíthatóság és a hosszú távú eredményesség előmozdítása érdekében a Bizottságnak éves vagy többéves munkaprogramokat kell elfogadnia, amelyeknek jelezniük kell az előirányzatok tervezett felhasználását. Ez nagyobb rugalmasságot biztosít az Unió számára a költségvetés végrehajtásában, ezáltal pedig elősegíti a megelőzési és a felkészülési intézkedések minőségének javítását.
- (19) Az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet⁸ (a továbbiakban: költségvetési rendelet), a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelet⁹, a 2988/95/Euratom, EK tanácsi rendelet¹⁰, a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelet¹¹ és az (EU) 2017/1939 tanácsi rendelet¹² összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedésekkel kell védeni, ideértve a szabálytalanságok – és különösen a csalás – megelőzését, felderítését, korrekcióját és kivizsgálását, az eltűnt, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizettetését, valamint adott esetben a közigazgatási szankciók alkalmazását is. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 2185/96/Euratom, EK és a 883/2013/EU, Euratom rendelettel összhangban igazgatási vizsgálatokat – ezen belül különösen helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat – folytathat le annak megállapítása céljából, hogy történt-e olyan csalás, korrupció vagy más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban az Európai Ügyészség az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelvben¹³ meghatározott, az Unió pénzügyi érdekeit sértő bűncselekményekkel kapcsolatban nyomozást folytathat és büntetőeljárást kezdeményezhet. A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, aki vagy amely uniós forrásban részesül, teljes körű együttműködést kell tanúsítania az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, az (EU) 2017/1939 rendelet szerinti megerősített együttműködésben részt vevő tagállamok esetében az Európai Ügyészség, valamint az Európai Számvevőszék számára a szükséges jogokat és hozzáférést, továbbá gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak. Ebből a célból a harmadik országokkal és területekkel, illetve a nemzetközi

⁸ Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

¹⁰ A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

¹¹ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

¹² A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

szervezetekkel kötött megállapodásoknak, valamint az e határozat végrehajtása keretében létrejött szerződéseknek és megállapodásoknak tartalmazniuk kell olyan rendelkezéseket, amelyek kifejezetten feljogosítják a Bizottságot, az Európai Számvevőszéket, az Európai Ügyészséget és az OLAF-ot arra, hogy saját hatáskörben lefolytassák ezeket az ellenőrzéseket, helyszíni ellenőrzéseket és vizsgálatokat, továbbá garantálniuk kell, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

- (20) Azok a harmadik országok, amelyek tagjai az Európai Gazdasági Térségnek, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodás alapján létrehozott együttműködés keretében részt vehetnek az uniós programokban; az említett megállapodás értelmében a programok végrehajtásának a megállapodás alapján hozott határozatokon kell alapulnia. A harmadik országok részvétele más jogi eszközön is alapulhat. E határozatnak olyan külön rendelkezést is tartalmaznia kell, amely biztosítja az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF), az Európai Ügyészség és az Európai Számvevőszék számára a hatáskörük teljes körű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést.
- (21) A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy az azonnali beavatkozást igénylő veszélyhelyzetek esetében kellően indokolt, rendkívül sürgős esetekben azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el. Ez lehetővé teszi az Unió számára, hogy késedelem nélkül reagáljon azokra a széles hatókörű veszélyhelyzetekre, amelyek nagy hatást gyakorolhatnak az emberek életére, az egészségre, a környezetre, a tulajdonra és a kulturális örökségre, és amelyek a tagállamok többségét vagy az összes tagállamot egyszerre sújtják.
- (22) Az 1313/2013/EU határozat 19. cikkében meghatározott pénzügyi keretösszeget a Bizottságnak a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre irányuló módosított javaslatában szereplő új adatokkal aktualizálni kell.
- (23) Miközben a megelőzési és a felkészülési intézkedések alapvető szerepet játszanak abban, hogy az Unió képes legyen nagyobb ellenállást tanúsítani a természeti és az ember okozta katasztrófákkal szemben, a katasztrófák bekövetkezése, időpontja és súlyossága a dolgok természeténél fogva kiszámíthatatlan. Ahogyan arra a nemrégiben bekövetkezett Covid19-válság rámutatott, a megfelelő reagálás érdekében igényelt pénzügyi források nagy évenkénti ingadozásokat mutatnak, ugyanakkor azonnal rendelkezésre kell állniuk. A kiszámíthatóság elve és az új igényekre való gyors reagálás iránti igény közötti egyensúly megteremtése ezért szükségessé teszi a programok pénzügyi végrehajtásának kiigazítását. Ebből következően – a költségvetési rendelet 12. cikke (4) bekezdésének alkalmazásán túlmenően – helyénvaló lehetővé tenni a fel nem használt előirányzatok átvitelét kizárólag a következő évre és kizárólag a reagálási intézkedések céljára.
- (24) Az Európai Unió Helyreállítási Eszközt létrehozó rendelettel¹⁴ összhangban és az abban előirányzott források szabta keretek között a Covid19-válság mindeddig példátlan hatásainak kezelése érdekében az uniós polgári védelmi mechanizmus keretében helyreállítási és rezilienciaépítési intézkedéseket kell végrehajtani. A kiegészítő forrásokat az [ERI] rendeletben előírt határidőkhöz igazodva kell felhasználni.

¹⁴

HL L

- (25) Az 1313/2013/EU határozat I. melléklete nem kellően rugalmas ahhoz, hogy az Unió megfelelően hozzáigazíthassa a forrásokat a megelőzés, a felkészültség és a reagálás finanszírozási igényeihez, ezért ezt a mellékletet el kell hagyni. A katasztrófakockázatkezelési ciklus különböző szakaszaihoz rendelendő források szintjét előre meg kell határozni. A nem kellő rugalmasság akadályozza az Uniót abban, hogy képes legyen reagálni a katasztrófák kiszámíthatatlan jellegére.
- (26) Az 1313/2013/EU határozatot a fentieknek megfelelően módosítani kell,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az 1313/2013/EU határozat a következőképpen módosul:

1. A 3. cikk (2) bekezdésének b) pontja helyébe a következő szöveg lép:
„b) a katasztrófákra való felkészültség szintjének javítása terén történt előrehaladás: a 11. cikkben említett képességcélokkal kapcsolatban az európai polgári védelmi eszköztárban rendelkezésre álló reagálási képességek mennyiségével, a CECIS rendszerben regisztrált modulok számával, valamint a kezelhetetlen helyzetekben történő segítségnyújtás céljából létrehozott rescEU-képességek számával mérve;”.
2. A 6. cikk a következőképpen módosul:
 - a) Az (1) bekezdés e) pontja helyébe a következő szöveg lép:
„e) önkéntes alapon részt vesznek a kockázatkezelési képesség értékelésére vonatkozó kölcsönös felülvizsgálatokban;”.
 - b) A szöveg a következő f) ponttal egészül ki:
„f) a 10. cikk (1) bekezdése szerinti tényalapú forgatókönyv-készítés biztosítása érdekében javítják nemzeti szinten vagy a megfelelő szubnacionális szinten a katasztrófák miatti veszteségekre vonatkozó adatok gyűjtését.”
 - c) A cikk a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
„(5) A Bizottság a megelőzési és a felkészültségi intézkedések támogatása érdekében uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélokat határoz meg. A katasztrófavédelmi rezilienciacéloknak olyan közös alapot kell képezniük, amely a nagy hatású katasztrófák tovagyrúzó hatásaival szemben is garantálja a kritikus társadalmi funkciók fenntartását, és biztosítja a belső piac működését. A céloknak előrettekintő, az éghajlatváltozásnak a katasztrófakockázatra gyakorolt hatásait is figyelembe vevő forgatókönyveken, korábbi katasztrófa-helyzetek adatain és több ágazatra kiterjedő hatásvizsgálatokon kell alapulniuk, és különös figyelmet kell fordítaniuk a kiszolgáltatott helyzetű emberekre.
A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 30. cikkkel összhangban szükség szerint felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a katasztrófavédelmi rezilienciacélok meghatározásáról.”
3. A 7. cikk helyébe a következő szöveg lép:
„7. cikk

Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központ

- (1) Létrejön a Veszélyhelyzet-reagálási Koordinációs Központ (ERCC). Az ERCC a hét minden napján napi 24 órában elérhető műveleti képességet biztosít, és az uniós mechanizmus célkitűzéseinek megvalósításában a tagállamok és a Bizottság rendelkezésére áll.

Tevékenysége keretében az ERCC az Unió szintjén valós időben koordinálja, nyomon követi és támogatja a veszélyhelyzetekre való reagálást. Az ERCC szoros együttműködést folytat a nemzeti válságkezelő rendszerekkel, a polgári védelmi hatóságokkal és az Unió érintett szerveivel.

- (2) Az ERCC részére hozzáférést kell biztosítani olyan műveleti, elemző, nyomonkövetési, információkezelő és kommunikációs képességekhez, amelyek segítségével széles körben kezelhetők az Unión belül és kívül bekövetkező veszélyhelyzetek.”

4. A 8. cikk a következőképpen módosul:

- a) A c) pont helyébe a következő szöveg lép:

„c) együttműködés a tagállamokkal a következők érdekében:

- uniós érdekű transznacionális észlelő és előrejelző rendszerek kialakítása,
- a meglévő rendszerek jobb integrálása többféle kockázatot figyelembe vevő megközelítést követve, a katasztrófareagálás reakcióidejének minimalizálásával,
- a helyzetismereti és az elemzési képesség fenntartása és továbbfejlesztése,
- nyomon követés és tanácsadás a katasztrófákra, valamint – ahol releváns – az éghajlatváltozás hatásaira vonatkozó tudományos ismeretanyag alapján,
- tudományos információk operatív információkká transzformálása,
- olyan, a természeti és az ember által előidézett veszélyforrásokkal foglalkozó európai tudományos partnerségek létrehozása, fenntartása és továbbfejlesztése, amelyek elősegítik a nemzeti szintű korai előrejelző és riasztási rendszerek közötti kapcsolatokat, valamint ezeknek az ERCC-vel és a CECIS-szel fennálló kapcsolatait,
- a tagállamok és az arra felhatalmazott nemzetközi szervezetek erőfeszítéseinek támogatása korai előrejelző rendszereik továbbfejlesztésében tudományos ismeretekkel, innovatív műszaki megoldásokkal és szakértelemmel;” .

- b) A cikk a következő l) ponttal egészül ki:

„l) a tagállamok támogatása célzott helyzetismereti elemzéssel, a korai előrejelzést végző szolgálatokkal együttműködésben is.”

5. A 9. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(10) A Galileo, a Kopernikusz program, a GovaSatcom vagy az űrprogram¹⁵ más komponense által rendelkezésre bocsátott sürgősségi segélyszolgálatok tekintetében minden tagállam maga dönt a szolgáltatás igénybevételéről.

¹⁵

Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/... rendelete az Unió űrprogramjának és Az Európai Unió Űrprogramügynökségének a létrehozásáról, valamint a 912/2010/EU, az 1285/2013/EU és a 377/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat hatályon kívül helyezéséről.

Az a tagállam, amely az első albekezdés alapján úgy dönt, hogy igénybe veszi a Galileo sürgősségi segélyszolgálatát, kijelöli a szolgáltatás igénybevételére feljogosított nemzeti hatóságokat, és erről értesíti a Bizottságot.”

6. A 10. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„10. cikk

Katasztrófavédelmi rezilienciatervezés

(1) A Bizottság és a tagállamok együttműködnek egymással annak érdekében, hogy – mind a természeti, mind pedig az ember okozta, várhatóan határokon átívelő hatású katasztrófák tekintetében, az éghajlatváltozás hatásait is ideértve – javítsák a több ágazatra kiterjedő rezilienciatervezést. A rezilienciatervezésnek figyelembe kell vennie a 6. cikk (5) bekezdése szerinti uniós katasztrófavédelmi rezilienciacélokat, és ki kell terjednie a 6. cikk (1) bekezdésének a) pontja szerinti kockázatértékeléseken és a kockázatoknak az 5. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti áttekintésén alapuló katasztrófamegelőzési és katasztrófareagálási forgatókönyvek uniós szintű készítésére, a 6. cikk (1) bekezdésének c) pontja szerinti katasztrófakockázat-kezelési tervezésre, a 6. cikk (1) bekezdésének f) pontja szerinti katasztrófák miatti veszteségekre, az eszközök feltérképezésére, valamint a reagálási képességek telepítésével kapcsolatos tervek kidolgozására.

(2) A Bizottság és a tagállamok az Unión kívüli humanitárius válságokkal összefüggő reagálási műveletek katasztrófavédelmi rezilienciatervezése során azonosítják és előmozdítják a polgári védelmi segítségnyújtás és az Unió és a tagállamok által nyújtott humanitárius segítségnyújtási célú finanszírozás közötti szinergiákat.”

7. A 11. cikk (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A beazonosított kockázatok, a 6. cikk (5) bekezdése szerinti rezilienciacélok, a 10. cikk (1) bekezdése szerinti forgatókönyv-készítés, valamint a képességek és a hiányosságok összessége alapján a Bizottság a 33. cikk (2) bekezdése szerinti vizsgálóbizottsági eljárással elfogadott végrehajtási jogi aktusok útján meghatározza az európai polgári védelmi eszköztár számára szükséges legfontosabb reagálási képességek típusát és számát (a továbbiakban: képességcélok).

A Bizottság a tagállamokkal együttműködésben nyomon követi az e bekezdés első albekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktusokban meghatározott képességcélok megvalósítását, és megállapítja az európai polgári védelmi eszköztár potenciálisan jelentős reagálási képességhiányait. Amennyiben ilyen képességhiányokat állapít meg, a Bizottság megvizsgálja, hogy a szükséges képességek az európai polgári védelmi eszköztáron kívül a tagállamok rendelkezésére állnak-e. A Bizottság ösztönzi a tagállamokat az európai polgári védelmi eszköztár jelentős reagálási képességhiányainak kiküszöbölésére. Ebből a célból a 20. cikkel, valamint a 21. cikk (1) bekezdésének i) pontjával és (2) bekezdésével összhangban támogatást nyújthat a tagállamoknak.”

8. A 12. cikk a következőképpen módosul:

- a) A (2) és a (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A Bizottság a 33. cikk (2) bekezdése szerinti vizsgálóbizottsági eljárással elfogadott végrehajtási jogi aktusok útján a 6. cikk (5) bekezdése szerinti rezilienciacélok és a 10. cikk (1) bekezdése szerinti forgatókönyv-készítés alapján meghatározza azokat a képességeket, amelyeknek a rescEU-t alkotniuk kell,

figyelembe véve – különösen a légi erdőtűzoltásra, a vegyi, a biológiai, a radiológiai és a nukleáris incidensekre, valamint a sürgősségi orvosi ellátásra kiterjedően – a már azonosított és az újonnan felmerülő kockázatokat, valamint az uniós szintű képességek és hiányosságok összességét.

(3) A rescEU-képességeket a Bizottság vagy a tagállamok szerzik be, bérlik, lízingelik és/vagy szerződéses úton másként megszerzik. A Bizottság készletezés és a tagállamok rendelkezésére bocsátása céljából az Unió pénzügyi szabályaival összhangban végrehajtott közbeszerzési eljárások segítségével beszerezhet, bérelhet, lízingelhet vagy szerződéses úton másként megszerezhet rescEU-képességeket. Abban az esetben, ha a rescEU-képességeket a tagállamok szerzik be, bérlik, lízingelik vagy szerződéses úton másként megszerzik, a Bizottság a tagállamoknak pályázati felhívás nélkül közvetlen támogatásokat ítélhet oda.

A rescEU-képességek beszerzése érdekében a Bizottság és a részt venni kívánó tagállamok a költségvetési rendelet 165. cikke alapján közös közbeszerzési eljárást folytathatnak le.

A rescEU-képességek számára azoknak a tagállamoknak kell otthont adniuk, amelyek az adott képességeket beszerzik, bérlik, lízingelik vagy szerződéses úton másként megszerzik. Az Unió rezilienciájának növelése érdekében a Bizottság által beszerzett, bérelt, lízingelt vagy szerződéses úton másként megszerzett rescEU-képességeket az Unión belül előzetesen stratégiaileg pozicionálni kell. A Bizottság által beszerzett, bérelt, lízingelt vagy szerződéses úton másként megszerzett rescEU-képességek a tagállamokkal folytatott konzultációk nyomán az érintett nemzetközi szervezetek által fenntartott megbízható hálózatok segítségével harmadik országokban is elhelyezhetők.”

b) A (10) bekezdés első albekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A rescEU-képességek az Unión kívül e cikk (6)–(9) bekezdésével összhangban telepíthetők.”

9. A 15. cikk (3) bekezdésének b) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„b) a közös helyzetismeret kialakítása érdekében az érintett tagállammal együttműködve összegyűjti és elemzi az adott helyzetre vonatkozó megerősített információkat, és továbbítja azokat a tagállamoknak;”.

10. A 17. cikk (1) és (2) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„(1) A Bizottság tagállami szakértőkből álló szakértői csapatot a következő esetekben állíthat össze, jelölhet ki és küldhet ki:

- a) megelőzéssel kapcsolatos szakértői segítség kérése esetén, az 5. cikk (2) bekezdésével összhangban;
- b) felkészültséggel kapcsolatos szakértői segítség kérése esetén, a 13. cikk (3) bekezdésével összhangban;
- c) az Unión belül bekövetkező katasztrófa esetén, a 15. cikk (5) bekezdésével összhangban;
- d) az Unión kívül bekövetkező katasztrófa esetén, a 16. cikk (3) bekezdésével összhangban.

A csapat munkájának támogatása és az ERCC-vel való kapcsolattartás megkönnyítése érdekében a csapat munkájában a Bizottsághoz, valamint az Unió

egyéb szolgálataihoz tartozó szakértők is részt vehetnek. Az együttműködés erősítése és a közös értékelések készítésének megkönnyítése érdekében a csapat munkájában az ENSZ-ügynökségek és más nemzetközi szervezetek által küldött szakértők is részt vehetnek.

Ha a művelet eredményessége úgy kívánja, a Bizottság további szakértőket, valamint technikai és tudományos támogatást is küldhet a helyszínre, továbbá egyéb speciális tudományos, orvosi sürgősségi és ágazati szakértelmet is igénybe vehet.

(2) A szakértőket a következő eljárással kell kiválasztani és kijelölni:

- a) A tagállamok saját felelősségi körükben olyan szakértőket jelölnek, akik bevethetők szakértői csapatok tagjaként.
- b) A Bizottság képesítésük és szakmai tapasztalataik alapján – beleértve az uniós mechanizmussal kapcsolatosan elvégzett képzés szintjét, az uniós mechanizmus keretében lefolytatott korábbi missziók során szerzett tapasztalatokat és a katasztrófák következményeinek felszámolásában szerzett egyéb nemzetközi tapasztalatokat – kiválasztja a szakértőket és a csapatok vezetőjét; a kiválasztás során emellett más, köztük nyelvismereti szempontokat is figyelembe vesz annak érdekében, hogy a csapat egészében véve rendelkezzen azokkal a képességekkel, amelyekre az adott helyzetben szükség van.
- c) A Bizottság a jelölő tagállammal egyetértésben kijelöli az adott misszióban részt vevő szakértőket és csapatvezetőket.

A Bizottság az (1) bekezdéssel összhangban rendelkezésre bocsátott további szakértői támogatásról értesíti a tagállamokat.”

11. A 18. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„18. cikk

Szállítás és felszerelés

(1) A Bizottság az Unión belüli és az Unión kívüli katasztrófák esetében az alábbi módokon támogathatja a tagállamokat a felszereléshez, valamint a szállítási és a logisztikai erőforrásokhoz való hozzájutásban:

- a) információkat nyújthat és oszthat meg a tagállamok által rendelkezésre bocsátható felszerelésre és szállítási és logisztikai erőforrásokra vonatkozóan, a felszerelés és a szállítási és logisztikai erőforrások együttes mozgósításának elősegítése céljából;
- b) segítheti a tagállamokat a más forrásokból – köztük a kereskedelmi piaci szereplőktől – esetleg igénybe vehető szállítási és logisztikai erőforrások azonosításában, és elősegítheti a szóban forgó erőforrásokhoz való hozzájutást; valamint
- c) segítheti a tagállamokat a más forrásokból – például a kereskedelmi piaci szereplőktől – esetleg beszerezhető felszerelés azonosításában.

(2) A Bizottság a tagállamok által rendelkezésre bocsátott szállítási és logisztikai erőforrásokat további, a gyors katasztrófareagálás biztosításához szükséges erőforrások rendelkezésre bocsátásával kiegészítheti.

(3) Egy tagállam vagy harmadik ország úgy is kérhet segítségnyújtást katasztrófareagálási célból, hogy csak szállítási és logisztikai erőforrások

rendelkezésre bocsátását kéri, miközben a segélyszállítmányokat vagy a felszerelést harmadik országból szerzi be.”

12. A 19. cikk a következőképpen módosul:

a) A cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az uniós mechanizmus végrehajtásához szükséges pénzügyi keretösszeg a 2021–2027-es időszakra vonatkozóan folyó áron 1 268 282 000 EUR.”

b) A (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A katasztrófareagálási intézkedések kedvezményezettjei általi visszatérítésekből származó előirányzatok a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdése értelmében címzett bevételnek minősülnek.”

c) A (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) Az (1) és az (1a) bekezdésben meghatározott pénzügyi keretösszeg a természeti és az ember okozta katasztrófák megelőzését, valamint az azokra való felkészülést és reagálást célzó intézkedések céljára használható fel.”

d) Az (5) és a (6) bekezdést el kell hagyni.

13. A határozat a következő cikkel egészül ki:

„19a. cikk

Az Európai Unió Helyreállítási Eszközből származó források

Az [ERI] rendelet 2. cikkében meghatározott intézkedéseket e határozat alapján az említett rendelet 3. cikke (2) bekezdése a) pontjának iv. alpontjában meghatározott összegek segítségével, az említett rendelet 4. cikkének (4) és (8) bekezdésében foglalt feltételekkel kell végrehajtani.

Ezek az összegek az (EU, Euratom) 2018/1046 európai parlamenti és tanácsi rendelet 21. cikkének (5) bekezdése értelmében külső címzett bevételnek minősülnek.”

14. A 20a. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„20a. cikk

Láthatóság és díjak

(1) Az uniós finanszírozás címzettjei, valamint a megvalósult segítségnyújtás kedvezményezettjei – különösen az intézkedések és azok eredményeinek népszerűsítésekor – kötelesek elismerni az uniós finanszírozás eredetét és gondoskodni annak láthatóságáról, és ennek érdekében következetes, hatékony és arányos módon célzott információkat eljuttatni többféle célközönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.

Az e határozat alapján nyújtott támogatás vagy finanszírozás számára megfelelő láthatóságot kell biztosítani. A tagállamok biztosítják különösen, hogy az uniós mechanizmus keretében finanszírozott műveletekkel kapcsolatos nyilvános kommunikáció:

- megfelelő módon hivatkozzon az uniós mechanizmusra,
- azonosításra alkalmas képi eszközökkel utaljon az uniós mechanizmus keretében finanszírozásban vagy társfinanszírozásban részesített képességekre,
- az intézkedések végrehajtása kapcsán használja az Unió emblémáját,

- a nemzeti médiában és az érdekeltek felé, valamint saját kommunikációs csatornáin keresztül proaktív módon kommunikálja az uniós támogatás tényét,
- támogassa a Bizottságnak a műveletekkel kapcsolatos kommunikációs tevékenységét.

(2) A Bizottság e határozattal, valamint az e határozat alapján hozott intézkedésekkel és elért eredményekkel kapcsolatban tájékoztatási és kommunikációs tevékenységet folytat. Az e határozathoz rendelt pénzügyi források az Unió politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikáció költségeinek fedezésére is szolgálnak annyiban, amennyiben ezek a prioritások kapcsolódnak a 3. cikk (1) bekezdésében meghatározott célkitűzésekhez.

(3) A Bizottság az uniós mechanizmus melletti tartós elkötelezettség és az uniós polgári védelemhez való rendkívül jelentős hozzájárulás iránti elismerése és tisztelete kifejezéseként érmével tünteti ki az érintetteket.”

15. A 21. cikk a következőképpen módosul:

a) Az (1) bekezdés g) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„g) az uniós mechanizmus keretében a 10. cikkel összhangban végzett rezilienciatervezés;”.

b) A (3) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(3) Az (1) bekezdés j) pontjában említett tevékenységhez nyújtott pénzügyi támogatás e bekezdés második albekezdésével összhangban minden olyan költséget magában foglal, amely szükséges az uniós mechanizmus keretében biztosított rescEU-képességek rendelkezésre állásának és telepíthetőségének biztosításához. A rescEU-képességek rendelkezésre állásának és telepíthetőségének biztosításához szükséges elszámolható költségek kategóriáit az Ia. melléklet határozza meg.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 30. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusok útján az elszámolható költségek kategóriái vonatkozásában módosítsa az Ia. mellékletet.

Az e bekezdés szerinti pénzügyi támogatás többéves munkaprogramok révén is végrehajtható. Az egy évnél hosszabb intézkedések esetében a költségvetési kötelezettségvállalások éves részletekre bonthatók.”

c) A (4) bekezdést el kell hagyni.

16. A 22. cikk b) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„b) a tagállamok támogatása a 23. cikknek megfelelően abban, hogy katasztrófa esetén felszereléshez és szállítási és logisztikai erőforrásokhoz jussanak;”.

17. A 23. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„23. cikk

A felszereléshez és a műveletekhez kapcsolódó támogatható intézkedések

(1) Annak érdekében, hogy az uniós mechanizmus keretében lehetővé váljon a felszerelések és a szállítási és logisztikai erőforrások igénybevétele, a következő intézkedések után vehető igénybe pénzügyi támogatás:

- a) az azon felszerelésre és szállítási és logisztikai erőforrásokra vonatkozó információk nyújtása és megosztása a szóban forgó felszerelés és szállítási és logisztikai

erőforrások együttes mozgósításának elősegítése céljából, amelyekkel kapcsolatban a tagállamok úgy döntenek, hogy rendelkezésre bocsátják őket;

- b) a tagállamok segítése a más forrásokból – köztük a kereskedelmi piaci szereplőktől – esetleg igénybe vehető szállítási és logisztikai erőforrások azonosításában, valamint a szóban forgó erőforrásokhoz való hozzájutás elősegítése;
- c) a tagállamok segítése a más forrásokból – például a kereskedelmi piaci szereplőktől – esetleg beszerezhető felszerelés azonosításában;
- d) a gyors katasztrófareagálás biztosításához szükséges szállítási és logisztikai erőforrások finanszírozása. Ilyen intézkedésre kizárólag az alábbi kritériumok teljesülése esetén igényelhető pénzügyi támogatás:
 - i. az uniós mechanizmus keretében a 15. és 16. cikknek megfelelően kérték a segítségnyújtást;
 - ii. a további szállítási és logisztikai erőforrások szükségesek az uniós mechanizmus keretében biztosított katasztrófareagálás eredményességéhez;
 - iii. a segítségnyújtás megfelel az ERCC által azonosított szükségleteknek, és az ERCC által a műszaki előírásokra, a minőségre, az időzítésre és a teljesítés részletes szabályaira vonatkozóan adott ajánlásokkal összhangban történik;
 - iv. a segítséget kérő ország – vagy közvetlenül, vagy pedig az ENSZ-en, annak ügynökségein vagy egy érintett nemzetközi szervezeten keresztül – elfogadta a segítséget az uniós mechanizmus keretében;
 - v. a harmadik országokban bekövetkezett katasztrófák esetében a segítségnyújtás kiegészíti az átfogó uniós humanitárius fellépést.

(1a) Azon képességek céljára, amelyeket nem bocsátottak előzetesen az európai polgári védelmi eszköztár rendelkezésére és amelyeket katasztrófa vagy katasztrófaveszély esetén az Unión belül vagy kívül telepítenek, valamint minden más, a katasztrófareagáláshoz szükséges szállítási támogatás céljára legfeljebb az elszámolható költségek 75 %-át fedező uniós pénzügyi támogatás nyújtható.

(2) Az Unión belüli és az Unión kívüli katasztrófákkal vagy katasztrófaveszélyekkel összefüggésben az előzetesen az európai polgári védelmi eszköztár rendelkezésére bocsátott képességek céljára nyújtott uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg a képességek működtetése – a szállítást is ideértve – költségeinek 75 %-át.

(4) A szállítási és a logisztikai erőforrásokhoz biztosított uniós pénzügyi támogatás az a)–d) pontban meghatározott teljes elszámolható költség 100 %-át fedezheti, ha ez szükséges ahhoz, hogy a tagállamok együttes segítségnyújtása operatív szempontból hatékony legyen, és ha a költségek az alábbiak egyikéhez kapcsolódnak:

- a) raktározási kapacitás rövid távú bérlése a tagállami segélyszállítmány ideiglenes, a szállítás összehangolásának megkönnyítése érdekében végzett raktározása céljából;
- b) a segélyszállítmány szállítása a felajánló tagállamból a szállítás összehangolását elősegítő tagállamba;
- c) a tagállami segélyszállítmány átcsomagolása a szállítási kapacitás maximális kihasználása érdekében vagy a sajátos műveleti követelményeknek való megfelelés céljából; vagy

- d) az egyesített segélyszállítmány helyi szállítása, tranzitja és raktározása a segítséget kérő országban lévő végső rendeltetési helyre történő összehangolt eljuttatás érdekében.

(4a) Ha egy tagállam rescEU-képességeket a 12. cikk (5) bekezdésével összhangban nemzeti célokra használ fel, az összes költséget maga fedezi, ideértve a karbantartási és a javítási költségeket is.

(4b) A rescEU-képességeknek az uniós mechanizmus keretében történő telepítése esetében az uniós pénzügyi támogatás a műveleti költségek 75 %-át fedezi.

Az első albekezdéstől eltérve az alacsony valószínűségű, de nagy hatású katasztrófákkal kapcsolatos kockázatokra való reagáláshoz szükséges rescEU-képességeknek az uniós mechanizmus keretében történő telepítése esetében az uniós pénzügyi támogatás a műveleti költségek 100 %-át fedezi.

(4c) A 12. cikk (10) bekezdésével összhangban az Unión kívüli telepítés esetében az uniós pénzügyi támogatás a műveleti költségek 100 %-át fedezi.

(4d) Amennyiben az e cikk szerinti uniós pénzügyi támogatás nem fedezi a költségek 100 %-át, a fennmaradó összeget a támogatást kérő fél viseli, kivéve akkor, ha a segítséget felajánló tagállammal vagy a rescEU-képességnek otthont adó tagállammal ettől eltérően állapodott meg.

(4e) A rescEU-képességek telepítésével összefüggésben az uniós finanszírozás a szállítmányoknak, valamint a logisztikai eszközöknek és szolgáltatásoknak az Unión belüli vagy harmadik országokból az Unióba történő szállításához szükséges közvetlen költségek 100 %-át fedezheti.

(5) Több tagállamot érintő szállítási műveletek egyesítése esetén az egyik tagállam a teljes művelet vonatkozásában magára vállalhatja az uniós pénzügyi támogatás kérelmezését.

(6) Ha egy tagállam azt kéri, hogy a Bizottság kössön szerződést szállítási szolgáltatásokra, a Bizottságnak kérnie kell a költségek részleges, a (2), a (3) és a (4) bekezdésben meghatározott finanszírozási mértékek szerinti megtérítését.

(6a) A (2) és a (3) bekezdés sérelme nélkül olyan ökológiai katasztrófák esetében, amelyekre »a szennyező fizet« elv alkalmazandó, a segélyszállítmányoknak az (1a) bekezdés szerinti szállításával összefüggő uniós pénzügyi támogatás a teljes elszámolható költség 100 %-át fedezheti. Ez esetben a következő feltételeknek kell teljesülniük:

a) a segítséget a katasztrófával sújtott tagállam a szükségletek kellően megalapozott értékelése alapján kéri;

b) a katasztrófával sújtott tagállam valamennyi alkalmazandó nemzetközi, uniós és nemzeti jogszabályi rendelkezéssel összhangban minden szükséges lépést megtesz annak érdekében, hogy a szennyezőtől ellentételezést kérjen és kapjon;

c) akkor, amikor a szennyezőtől az ellentételezést megkapja, a katasztrófával sújtott tagállam haladéktalanul visszatéríti az Unió által fedezett költségeket.

(7) E cikk alapján a szállítási és a logisztikai erőforrásokkal kapcsolatban a következő költségekre igényelhető uniós pénzügyi támogatás: a szállítási és a logisztikai erőforrások mozgatásához kapcsolódó valamennyi költség, ideértve valamennyi szolgáltatás költségét, a díjakat, a logisztikai és az árumozgatási költségeket, a tüzelőanyag- és az esetleges szállásköltségeket, valamint minden más olyan közvetett költséget, mint az adók, a vámok és a tranzitköltségek.

(8) A szállítási költségek egységköltségekből, egyösszegű átalányokból és átalányfinanszírozásból állhatnak, amelyeket költségkategóriánként kell meghatározni.”

18. A 25. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„25. cikk

A pénzügyi beavatkozás típusai és végrehajtási eljárások

- (1) A Bizottság az uniós pénzügyi támogatást a költségvetési rendelettel összhangban nyújtja.
- (2) A Bizottság az uniós pénzügyi támogatást a költségvetési rendelettel összhangban közvetett irányításban vagy a költségvetési rendelet 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában említett szervek részvételével közvetett irányításban nyújtja.
- (3) Az e határozat szerinti pénzügyi támogatás a költségvetési rendeletben meghatározott bármely formában – és különösen vissza nem térítendő támogatás, közbeszerzés vagy vagyonkezelői alapokhoz való hozzájárulás formájában – nyújtható.
- (4) E határozat végrehajtása érdekében a Bizottság végrehajtási jogi aktusok elfogadása útján éves vagy többéves munkaprogramokat készít. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 33. cikk (2) bekezdése szerinti vizsgálóbizottsági eljárással kell elfogadni. Az éves vagy többéves munkaprogramokban meg kell határozni az elérni kívánt célokat, a várt eredményeket, a végrehajtás módját és a megvalósítás teljes összegét. Az éves vagy többéves munkaprogramoknak tartalmazniuk kell emellett a finanszírozandó intézkedések leírását, az egyes intézkedésekhez rendelt indikatív összegeket, valamint a végrehajtás indikatív ütemtervét. A 28. cikk (2) bekezdése szerinti pénzügyi támogatás tekintetében az éves vagy többéves munkaprogramokban meg kell határozni az érintett tagállamokra vonatkozóan előírányzott intézkedéseket.

Nem kell éves vagy többéves munkaprogramot készíteni a IV. fejezet hatálya alá tartozó katasztrófareagálás körébe tartozó intézkedésekről, tekintettel arra, hogy ezek nem tervezhetők előre.

- (5) A költségvetési rendelet 12. cikke (4) bekezdésének alkalmazásán túlmenően azok a kötelezettségvállalási és kifizetési előirányzatok, amelyek nem kerültek felhasználásra annak a pénzügyi évnek a végéig, amelyre vonatkozóan az éves költségvetés előirányozta őket, automatikusan átvihetők a következő pénzügyi évre, és terhükre a következő év december 31-éig kötelezettségek vállalhatók és kifizetések teljesíthetők. Az átvitt előirányzatok kizárólag reagálási intézkedésekre használhatók fel. A következő pénzügyi évben először az átvitt előirányzatokat kell felhasználni.”

19. A 27. cikk helyébe a következő szöveg lép:

„27. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

Amennyiben egy harmadik ország nemzetközi megállapodás alapján hozott határozat vagy más jogi eszköz alapján részt vesz az uniós mechanizmusban, biztosítania kell az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő, az OLAF és az Európai Számvevőszék számára a hatáskörük teljes körű gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Az OLAF esetében e jogok közé tartozik az Európai Csalás Elleni

Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben előírt vizsgálatok – ezen belül különösen helyszíni ellenőrzések és vizsgálatok – lefolytatásához való jog is.”

20. A 30. cikk a következőképpen módosul:

a) A (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(2) A 6. cikk (5) bekezdésében és a 21. cikk (3) bekezdésének második albekezdésében a Bizottság számára adott, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozó felhatalmazás a 2027. december 31-ig tartó időszakra szól.”

b) A (4) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(4) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 6. cikk (5) bekezdésében és a 21. cikk (3) bekezdésének második albekezdésében adott felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.”

c) A (7) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„(7) A 6. cikk (5) bekezdése és a 21. cikk (3) bekezdésének második albekezdése alapján elfogadott felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, vagy ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.”

21. A 32. cikk (1) bekezdésének i) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„i) a segélyszállítmány szállításához nyújtott támogatás megszervezése a 18. cikkben és a 23. cikkben foglaltaknak megfelelően.”

22. A 33. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(3) Kellően indokolt, rendkívül sürgős esetekben a Bizottság a 182/2011/EU rendelet 8. cikkében előírt eljárással azonnal alkalmazandó végrehajtási jogi aktusokat fogad el.”

23. Az I. mellékletet el kell hagyni.

24. Az Ia. melléklet címe helyébe a következő szöveg lép:

„Az elszámolható költségek kategóriái a 21. cikk (3) bekezdése értelmében”.

2. cikk

Hatálybalépés

Ez a határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Az 1. cikk 12. a) és 12. c) pontja azonban 2021. január 1-jétől alkalmazandó.

3. cikk

Címzettek

Ennek a határozatnak a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*az Európai Parlament részéről
az elnök*

*a Tanács részéről
az elnök*

LEGISLATIVE FINANCIAL STATEMENT

1.	A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI	26
1.1.	A javaslat/kezdemenyezés címe.....	26
1.2.	Az érintett szakpolitikai terület(ek) (<i>Programklaszter</i>)	26
1.3.	A javaslat/kezdemenyezés a következőre irányul:.....	26
1.4.	A javaslat/kezdemenyezés indoklása	26
1.4.1.	Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével	26
1.4.2.	Az uniós részvételből adódó többletérték	27
1.4.3.	Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága	28
1.4.4.	Egyéb releváns eszközökkel való összeegyeztethetőség és lehetséges szinergia	28
1.5.	Időtartam és pénzügyi hatás	30
1.6.	Tervezett irányítási módszer(ek).....	30
2.	IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK	32
2.1.	A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések.....	32
2.2.	Irányítási és kontrollrendszer(ek).....	32
2.2.1.	Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indoklása.....	32
2.2.2.	A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk.....	32
2.2.3.	A kontroll költséghatékonyságának becslése és indoklása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)	33
2.3.	A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések	33
3.	A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA	34
3.1.	A többéves pénzügyi keret érintett fejezete és a költségvetés javasolt új kiadási sora/sorai	34
3.2.	A kiadásokra gyakorolt becsült hatás.....	35
3.2.1.	A kiadásokra gyakorolt becsült hatás összegzése	35
3.2.2.	Az igazgatási jellegű előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása	38
3.3.	A bevételre gyakorolt becsült hatás	40

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

1. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS FŐBB ADATAI

1.1. A javaslat/kezdemenyezés címe

Javaslat: Az Európai Parlament és a Tanács határozata az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU határozat módosításáról

1.2. Az érintett szakpolitikai terület(ek) (Programklaszter)

14. Válságelhárítás

A javaslat a polgári védelem területére vonatkozik, és célja az uniós polgári védelmi mechanizmus (a továbbiakban: uniós mechanizmus) megerősítése.

Az új többéves pénzügyi keretre irányuló javaslat értelmében a polgári védelemmel kapcsolatos finanszírozás egyetlen fejezetbe tartozik: 5. fejezet – „Reziliencia, biztonság és védelem”. Az érintett klaszter a „Reziliencia és válságreakálás” – 14. cím, 02. alcím. Ez a klaszter a polgári védelem belső és külső dimenzióját egyaránt magában foglalja.

1.3. A javaslat/kezdemenyezés a következőre irányul:

☐ új intézkedés

☐ kísérleti projektet/előkészítő intézkedést követő új intézkedés¹⁶

xjelenlegi intézkedés meghosszabbítása

☐ egy vagy több intézkedés összevonása vagy átalakítása egy másik/új intézkedéssé

1.4. A javaslat/kezdemenyezés indoklása

1.4.1. Rövid vagy hosszú távon kielégítendő szükséglet(ek) a kezdeményezés végrehajtásának részletes ütemtervével

A javaslat néhány tekintetben, célzott módon módosítja az uniós polgári védelmi mechanizmusról szóló 1313/2013/EU tanácsi határozatot (a továbbiakban: határozat), amelynek alapján az Európai Unió támogatja, koordinálja és kiegészíti a tagállamok által a természeti és az ember okozta katasztrófákkal szemben az Unión belül és kívül végrehajtott polgári védelmi intézkedéseket. A szolidaritás és a felelősségmegosztás elvéből kiinduló javaslat átfogó célja annak biztosítása, hogy az Unió jobb válság- és veszélyhelyzeti támogatást nyújthasson polgárainak Európában, valamint azon kívül.

A javaslat jelenlegi intézkedés (az uniós mechanizmus) módosítására irányul, és párhuzamosnak tekintendő a szintén az uniós mechanizmust módosító, a Bizottság által 2019-ben elfogadott, jelenleg a társjogalkotók előtt lévő javaslattal.¹⁷

A Covid19-világjárvány során világossá vált, hogy az Európai Uniónak jobban fel kell készülnie a jövőben esetleg bekövetkező súlyos veszélyhelyzetekre, miközben a jelenlegi keret korlátai is kirajzolódtak. Ezért a Bizottság szükségesnek tartja, hogy

¹⁶

A költségvetési rendelet 58. cikke (2) bekezdésének a) vagy b) pontja szerint.

¹⁷

COM(2019) 125 final, 2019. március 7.

az uniós mechanizmus megerősítése érdekében további módosításokat javasoljon a meglévő jogi kerethez.

A kezdeményezés hivatkozik az uniós mechanizmus számára a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretben előírányzott pénzügyi keretösszegre.

1.4.2. *Az uniós részvételből adódó többletérték*

Az európai szintű fellépés indokai (előzetes)

A mechanizmus hasznos eszköznek bizonyult a részt vevő államok által az Unión belüli és kívüli válsághelyzetekre reagálva nyújtott segítség mozgósításában és koordinálásában, és kézzelfogható bizonyítékát adta az európai szolidaritásnak. A Covid19-járvány és más válsághelyzetek operatív tanulságai azonban rámutattak az uniós mechanizmus további megerősítésének szükségességére. A javaslatban található módosítások a következő konkrét célok elérésére irányulnak:

- a) az ágazatokon átívelő, illetve társadalmi szintű készütségi megközelítés megerősítése a határokon átívelő katasztrófakockázatok kezelése területén, ezen belül közös alap kialakítása és tervezési elemek bevezetése európai szinten;
- b) annak biztosítása, hogy a Bizottság közvetlenül is beszerezhesen rescEU-képességeket, és ezáltal ki tudjon alakítani egy megfelelő biztonsági hálót;
- c) olyan logisztikai képességek biztosítása, amelyek segítségével a Bizottság veszélyhelyzetekben többcélú légi szolgáltatásokat nyújthat, és gondoskodhat a segítség időben történő helyszínre juttatásáról;
- d) rugalmasabb rendszer kialakítása a széles hatókörű veszélyhelyzetekre való reagáláshoz;
- e) az Európai Veszélyhelyzet-reagálási Központ operatív koordinációs és nyomkövetési feladatainak megerősítése az EU által az Unión belül és kívül a válsághelyzetek széles körében biztosított gyors és eredményes reagálás támogatása érdekében;
- f) az EU-szintű felkészültségre irányuló beruházások megerősítésének lehetővé tétele, valamint a költségvetés-végrehajtás további egyszerűsítése;
- g) az uniós polgári védelmi mechanizmus keretében a hatékony és a helyzethez igazítható terjedelmű helyreállítási és rezilienciaépítési intézkedésekkel kapcsolatban végzett műveletek finanszírozásának lehetővé tétele a Covid19-világjárvány utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Unió Helyreállítási Eszköz létrehozásáról szóló rendelettervezet (COM(2020) 441 final) alapján rendelkezésre bocsátott külső címzett bevételek segítségével.

A javaslat céljait a tagállamok önmagukban nem képesek kielégítően megvalósítani. Az érintett területen az EU fellépése olyan helyzetek kezelését foglalja magában, amelyeknek erős országhatárokon átívelő, illetve több országra kiterjedő vonatkozásai vannak, és amelyek ezért szükségképpen a nemzeti szinten túlmutató általános koordinációt és egyeztetéseket igényelnek.

Ahogy a Covid19-járvány is megmutatta, olyan súlyos veszélyhelyzetekben, amelyek a maguk léptékében és kiterjedésében az Unió teljes egészére kihatnak, együttes, koordinált és sürgős fellépés kell ahhoz, hogy elkerülhető legyen az Unió reagálásának hatékonyságát korlátozó szétaprózódottság. Az erőforrások kellő léptékű mobilizálása és az érintett tagállamokban a szükségletekhez igazodó módon

történő bevetése iránti sürgető igényre való tekintettel az Uniónak a tagállamokkal együttműködve kell fellépnie. E veszélyhelyzetek világméretű dimenziója és hatásai szintén olyan koordinált fellépést tesznek szükségessé, amely biztosítja egyfelől a katasztrófa hatásainak gyors és hatékony enyhítését, másfelől pedig a veszélyhelyzet ismételt bekövetkezésének megelőzését.

Tekintettel az emberéletekben bekövetkező veszteségek, valamint a környezeti, gazdasági és anyagi károk csökkentése szempontjából elérhető előnyökre, a javaslatnak egyértelmű az uniós hozzáadott értéke.

1.4.3. Hasonló korábbi tapasztalatok tanulsága

A teljesítmény tekintetében az eddigiekben az uniós mechanizmus mindhárom pillérben (megelőzés, felkészültség, reagálás) biztató eredményeket ért el. A mechanizmust a részt vevő államok és a legfontosabb érdekelték általában véve pozitívan ítélik meg. Ez volt az általános következtetése az uniós mechanizmus 2017 augusztusában közzétett időközi értékelésének (2014–2016), amelyet egy külső tanácsadó cég készített.

Az időközi értékelésnek és az Európai Számvevőszék jelentésének¹⁸ az is tanulsága volt, hogy javítani kell az uniós mechanizmus eredményeinek nyomonkövetési keretét. Ez részben azt is jelenti, hogy a mérhetőséget javítani kell olyan lehetséges kvantitatív mutatók és alapmutatók segítségével, amelyek elősegítik a távlati hatásokra való jobb összpontosítást. A Bizottság valamennyi intézkedés tekintetében mérhető teljesítménymutatókat vezetett be. Ez az első szakasza annak a hosszabb távú folyamatnak, amely azt hivatott biztosítani, hogy a mechanizmus keretében nyújtott pénzügyi támogatás eredményorientáltabb megközelítésre épüljön.

A másik fontos forrás, amelyre a Bizottság az uniós mechanizmus jelenlegi működésének javítására irányuló javaslatában támaszkodik, azon kockázatok áttekintése, amelyekkel az EU-nak szembe kell néznie.¹⁹ Az áttekintés a tagállamok által benyújtott nemzeti kockázatértékelésekre támaszkodva, a hatályos jogszabályok alapján készült.

A Bizottság mindemellett a következők kapcsán szerzett tapasztalatokra is épít:

- az uniós mechanizmus által a 2001-es létrehozása óta kezelt veszélyhelyzetek, különösen pedig a Covid19-járvány tanulságai,
- a felkészültség és a megelőzés területén 2013 óta közzétett pályázati felhívások keretében finanszírozott projektek, valamint
- az erdőtüzek elleni küzdelem területén folytatott tagállami együttműködés fokozását célzó, 2008-ban közzétett pályázati felhívás keretében finanszírozott kísérleti projekt.

1.4.4. Egyéb releváns eszközökkel való összeegyeztethetőség és lehetséges szinergia

A felülvizsgált uniós mechanizmus keretében előirányzott intézkedések összhangban vannak az Unió annak biztosítására irányuló általános célkitűzésével, hogy – a reagálástól és a helyreállítástól a katasztrófamegelőzésig a folyamat minden szakasza

¹⁸ Európai Számvevőszék: „Uniós polgári védelmi mechanizmus: az Unión kívül bekövetkezett katasztrófákra adott válaszok koordinálása nagyrészt eredményes volt”, 33. sz. különjelentés, 2016.

¹⁹ „Az Európai Uniót a jövőben potenciálisan érő természeti és ember okozta katasztrófakockázatok áttekintése”, bizottsági szolgálati munkadokumentum, SWD(2017) 176 final, 2017. május 23.

tekintetében – valamennyi kapcsolódó szakpolitika és eszköz elősegítse az Unió katasztrófakockázat-kezelési képességeinek megerősítését.

A javaslat különös hangsúlyt helyez az EU egyéb szakpolitikái és eszközei keretében végrehajtott intézkedésekkel való szoros koordináció és konzisztencia biztosítására, különös tekintettel az emberéletek megóvását, az emberi szenvedés enyhítését és az emberi méltóság védelmét célzó intézkedésekre.

Nagyon fontos emellett az Unió új, „az EU az egészségügyért” elnevezésű programjával való koordináció is. Miközben az uniós mechanizmus azokra a közvetlen válsághelyzeti reagálási képességekre összpontosít, amelyeknek azonnal készen kell állniuk és mozgósíthatóknak kell lenniük, amikor egy veszélyhelyzet bekövetkezik, „az EU az egészségügyért” program strukturális jellegű, nagy méretű tartalékokat képez, ezen belül orvosokat és szakértőket állít készenlétbe, és gondoskodik a mögöttes egészségügyi ellátórendszerek rezilienciájáról. Mindezekre az erőforrásokra döntő szerep hárul az uniós szintű koordinált válsághelyzeti reagálásban.

Konzisztencia a következő jogi aktusokkal:

- a Tanács 1257/96/EK rendelete (1996. június 20.) a humanitárius segítségnyújtásról,
- az Európai Parlament és a Tanács 1406/2002/EK rendelete (2002. június 27.) az Európai Tengerbiztonsági Ügynökség létrehozásáról,
- a Tanács 2012/2002/EK rendelete (2002. november 11.) az Európai Unió Szolidaritási Alapjának létrehozásáról,
- az Európai Parlament és a Tanács 1717/2006/EK rendelete (2006. november 15.) a Stabilitási Eszköz létrehozásáról,
- az Európai Parlament és a Tanács 1313/2013/EU határozata (2013. december 17.) az uniós polgári védelmi mechanizmusról,
- az Európai Parlament és a Tanács 1303/2013/EU rendelete (2013. december 17.) az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra, a Kohéziós Alapra, az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések megállapításáról, az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alapra és a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó általános rendelkezések megállapításáról és az 1083/2006/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 347., 2013.12.20., 320. o.),
- az Európai Parlament és a Tanács 375/2014/EU rendelete (2014. április 3.) az Európai Önkéntes Humanitárius Segítségnyújtási Hadtest létrehozásáról (az „EU segítségnyújtási önkéntesei” kezdeményezés),
- a Tanács (EU) 2016/369 rendelete (2016. március 15.) az Unión belül szükséghelyzeti támogatás nyújtásáról,
- a Tanács (EU) 2020/521 rendelete az (EU) 2016/369 rendelet szerinti szükséghelyzeti támogatás működésbe léptetéséről, valamint az említett rendelet rendelkezéseinek a COVID-19-járványra tekintettel történő módosításáról,
- a Tanács (EU) XXX/XX rendelete a Covid19-világjárvány utáni helyreállítás támogatására szolgáló Európai Unió Helyreállítási Eszköz létrehozásáról.

1.5. Időtartam és pénzügyi hatás

X határozott időtartam

- X 2021. január 1-jétől 2027. december 31-ig
- X pénzügyi hatás: 2021-től 2027-ig a kötelezettségvállalási előirányzatok esetében és 2021-től 2032-ig a kifizetési előirányzatok esetében

☐ határozatlan időtartam

- beindítási időszak: ÉÉÉÉ-től/-től ÉÉÉÉ-ig
- azt követően: rendes ütem

1.6. Tervezett irányítási módszer(ek)²⁰

X Bizottság általi közvetlen irányítás

- X a Bizottság szervezeti egységein keresztül, ideértve az uniós küldöttségek személyzetét is
- ☐ végrehajtó ügynökségen keresztül

☐ Megosztott irányítás a tagállamokkal

X **Közvetett irányítás** a költségvetés végrehajtásával kapcsolatos feladatoknak a következőkre történő átruházásával:

- ☐ harmadik országok vagy az általuk kijelölt szervek
- X nemzetközi szervezetek és ügynökségeik (nevezze meg)
- X az EBB és az Európai Beruházási Alap
- ☐ a költségvetési rendelet 70. és 71. cikkében említett szervek
- X közjogi szervek
- X magánjog alapján működő, közfeladatot ellátó szervek, amennyiben megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtanak
- ☐ valamely tagállam magánjoga alapján működő, köz- és magánszféra közötti partnerség végrehajtásával megbízott és megfelelő pénzügyi garanciákat nyújtó szervek
- ☐ az EUSZ V. címének értelmében a KKBP terén konkrét fellépések végrehajtásával megbízott, és a vonatkozó alap-jogiaktusban meghatározott személyek.

MEGJEGYZÉSEK:

Az, hogy az uniós mechanizmus költségvetésének végrehajtási módozatai közé az eddig alkalmazott közvetlen irányítás mellett lehetőségként a közvetett irányítás is bekerül, új távlatokat nyit a költségvetés-végrehajtás optimalizálására. A különböző szervek jelenléte fokozza a megnövekedett uniós források felhasználásának általános hatékonyságát. Mivel a polgári védelmi politika gyakran előre nem látható eseményekkel (különböző ember okozta és

²⁰

Az egyes irányítási módszerek ismertetése, valamint a költségvetési rendeletre való megfelelő hivatkozások megtalálhatók a BudgWeb oldalon:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

természeti katasztrófákkal) foglalkozik, alapvetően fontos, hogy a többéves pénzügyi keret az érintett szereplők tekintetében megfelelő inkluzivitást, valamint kellő rugalmasságot tegyen lehetővé.

2. IRÁNYÍTÁSI INTÉZKEDÉSEK

2.1. A nyomon követésre és a jelentéstételre vonatkozó rendelkezések

Gyakoriság és feltételek

A határozatok alapján pénzügyi támogatásban részesülő intézkedéseket rendszeres jelleggel nyomon kell követni.

A Bizottság az 1313/2013/EU határozat 34. cikke alapján értékeli az uniós mechanizmust.

2.2. Irányítási és kontrollrendszer(ek)

2.2.1. Az irányítási módszer(ek), a finanszírozás végrehajtási mechanizmusai, a kifizetési módok és a javasolt kontrollstratégia indokolása

Az uniós mechanizmus keretében a megelőzéshez és a felkészültséghez nyújtott pénzügyi támogatás felhasználása a polgári védelmi bizottság által elfogadott éves munkaprogrammal összhangban történik. A Bizottság rendszeresen tájékoztatja a polgári védelmi bizottságot a munkaprogram végrehajtásáról.

A végrehajtás vissza nem térítendő támogatások és szerződések útján, a múltban szerzett tapasztalatok alapján meghatározott kifizetési módok segítségével fog történni.

Az uniós mechanizmus célkitűzéseinek eredményes megvalósítása érdekében a Bizottság az uniós mechanizmus működtetésével kapcsolatos eddigi tapasztalatok alapján az intézkedéseket közvetlen és közvetett irányítás útján, a gazdaságosság, a hatékonyság és a legjobb ár-érték arány elvének figyelembevételével kívánja végrehajtani.

2.2.2. A felismert kockázatokkal és a csökkentésükre létrehozott belső kontrollrendszerekkel kapcsolatos információk

Az uniós mechanizmus keretében rendelkezésre álló források helyes és az irányadó jogszabályokkal összhangban történő felhasználását az Európai Bizottság meglévő belső kontrollrendszere fogja biztosítani.

A rendszer felépítése jelenleg a következő:

1. A kijelölt illetékes szolgálaton (Az Európai Polgári Védelem és Humanitárius Segítségnyújtási Műveletek Főigazgatósága, DG ECHO) belül működő belsőkontroll-csoport az adminisztratív eljárásoknak és a polgári védelem területén hatályos jogszabályoknak való megfelelésre összpontosít. Erre a célra a Bizottság belső ellenőrzési keretrendszerét használja.

2. A DG ECHO éves ellenőrzési tervének szerves elemeként külső auditorok rendszeresen ellenőrzik a polgári védelmi költségvetés keretében odaítélt támogatásokat és szerződéseket.

3. Az általános tevékenységet külső értékelők értékelik.

Az elvégzett intézkedéseket az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és a Számvevőszék auditálhatja.

Az uniós mechanizmus keretében alkalmazott közvetett irányítással összefüggésben a Bizottság a felügyelet és a nyomon követés területén – a szükséges változtatásokkal

– a humanitárius segítségnyújtási eszköz végrehajtása során szerzett széles körű tapasztalatokat alkalmazza.

2.2.3. *A kontroll költséghatékonyságának becslése és indokolása (a „kontroll költségei ÷ a kezelt kapcsolódó források értéke” hányados) és a hibakockázat várható szintjeinek értékelése (kifizetéskor és záráskor)*

A 2019. évben a DG ECHO kontrollstratégiájának becsült költsége a közvetett irányítás útján végrehajtott költségvetés esetében 0,3 %-ot, a közvetlen irányítás útján végrehajtott költségvetés esetében 0,4 %-ot tett ki. E mutató fő komponensei a következők:

– a DG ECHO helyszíni szakértőinek teljes személyzeti költsége, megnövelve a pénzügyi és az operatív egységek teljes személyzeti költségének a minőségbiztosításra, kontrollra és nyomon követésre fordított időhányadot kifejező becsült százalékkal való szorzataként kapott költséggel,

– a DG ECHO külső ellenőrzési csoportjában az auditokra és az ellenőrzésekre felhasznált összes forrás.

A szóban forgó ellenőrzések alacsony költségét, valamint a belőlük fakadó számszerűsíthető (korrekciók és visszakövetelések) és nem számszerűsíthető (az ellenőrzések visszatartó ereje és minőségbiztosító hatása) előnyöket figyelembe véve a Bizottság álláspontja szerint az ellenőrzések számszerűsíthető és nem számszerűsíthető előnyei jóval nagyobbak azok korlátozott költségénél.

A közvetett irányítás keretében uniós finanszírozást nyújtó megbízott szervezetek közvetlen elszámolható költségeit a Bizottság az uniós forrásokkal kapcsolatos felügyeleti és irányítási feladatok ellátásának biztosítása érdekében legfeljebb 7 %-ban finanszírozza.

Ezt a Bizottság által a humanitárius segítségnyújtással és a polgári védelemmel foglalkozó szervezeti egység tekintetében 2019-re jelentett 0,87 %-os többéves fennmaradó hibaarány is megerősíti.

2.3. **A csalások és a szabálytalanságok megelőzésére vonatkozó intézkedések**

Tüntesse fel a meglévő vagy tervezett megelőző és védintézkedéseket, pl. a csalás elleni stratégiából.

A DG ECHO csalás elleni stratégiája – a Bizottság csalás elleni stratégiájával összhangban – a következőket hivatott biztosítani:

– azt, hogy a DG ECHO csalás elleni belső ellenőrzési mechanizmusai teljes mértékben összhangban legyenek a Bizottság csalás elleni stratégiájával,

– azt, hogy a DG ECHO csaláskockázat-kezelési megközelítése a csalási kockázatok azonosítására és azok megfelelő megválaszolására összpontosítson.

Az uniós források harmadik országokban történő felhasználását szolgáló rendszerek lehetővé teszik a szükséges adatok lehívását és felhasználását a csaláskockázat-kezelési mechanizmus céljára (például a kettős finanszírozás felismerése érdekében).

A Bizottság szükség esetén hálózatos együttműködést folytató csoportokat és megfelelő informatikai eszközöket hozhat létre az ágazaton belüli csalási ügyek elemzésére.

3. A JAVASLAT/KEZDEMÉNYEZÉS BECSÜLT PÉNZÜGYI HATÁSA

3.1. A többéves pénzügyi keret érintett fejezete és a költségvetés javasolt új kiadási sora/sorai

A többéves pénzügyi keret fejezete	Költségvetési sor	Kiadás típusa	Hozzájárulás			
	14. szám Válságelhárítás 5. fejezet: Biztonság és védelem	diff./nem diff. ²¹	EFTA-országoktól ²²	tagjelölt országoktól ²³	harmadik országoktól ²⁴	a költségvetési rendelet [21. cikke (2) bekezdésének b) pontja] értelmében
5.	14 01 01 Uniós polgári védelmi mechanizmusok – Támogatási kiadások	Nem diff.	IGEN	IGEN	IGEN	NEM
5.	14 02 01 – Uniós polgári védelmi mechanizmus: Megelőzés és felkészültség, reagálás	Diff.	IGEN	IGEN	IGEN	NEM

²¹ Diff. = Differenciált előirányzatok / Nem diff. = Nem differenciált előirányzatok.

²² EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás. Az EGT-tag EFTA-országok az 1313/2013/EU határozat 28. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján „részt vevő államként” részt vehetnek az uniós polgári védelmi mechanizmusban.

²³ Tagjelölt országok és adott esetben a nyugat-balkáni potenciális tagjelöltek. Ezek az országok az 1313/2013/EU határozat 28. cikke (1) bekezdésének b) pontja alapján „részt vevő államként” részt vehetnek az uniós polgári védelmi mechanizmusban.

²⁴ E táblázat alkalmazásában „harmadik országok” alatt azok a „további európai országok” értendők, amelyek még nem vesznek részt az uniós polgári védelmi mechanizmusban, de amelyek az 1313/2013/EU határozat 28. cikke (1) bekezdésének a) pontja alapján a jövőben csatlakozhatnak hozzá. A fentiekben felsoroltaktól eltérő harmadik országoktól nem várunk hozzájárulást.

3.2. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás

3.2.1. A kiadásokra gyakorolt becsült hatás összegzése

Az alábbi táblázat a 19. cikk (1a) bekezdésében a 2021-től 2027-ig tartó időszakra az uniós polgári védelmi mechanizmushoz rendelt pénzügyi keretösszeget mutatja be. Ez a táblázat a COM(2019) 125 final jelű javaslat pénzügyi kimutatásában található táblázat helyébe lép.

Az 5. fejezeten belüli kiadások indikatív bontása a következő:

millió EUR (három tizedesjegyre)

A többéves pénzügyi keret fejezete			5.	Reziliencia, biztonság és védelem							
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2027 után	ÖSSZES EN
14 02 01 Uniós polgári védelmi mechanizmus:: Megelőzés és felkészültség, reagálás	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1)	89,703	94,744	101,055	106,454	282,036	292,363	298,210		1264,565
	Kifizetési előirányzatok	(2)	25,613	47,027	72,889	87,778	143,087	187,377	236,920	463,876	1262,565
A program keretéből finanszírozott igazgatási jellegű előirányzatok ²⁵	Kötelezettségvállalási előirányzatok = Kifizetési előirányzatok	(3)	0,500	0,510	0,520	0,531	0,541	0,552	0,563		3,717
A program keretéhez tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=(1)+(3)	90,203	95,254	101,575	106,985	282,577	292,915	298,773		1268,282
	Kifizetési előirányzatok	=(2)+(3)	26,113	47,537	73,409	88,309	143,628	187,929	237,483	463,876	1268,282

²⁵ Technikai és/vagy igazgatási segítségnyújtás, valamint uniós programok és/vagy intézkedések végrehajtásához biztosított támogatási kiadások (korábban: BA-tételek), közvetett kutatás, közvetlen kutatás.

Az 19. cikk (1a) bekezdésében megjelölt pénzügyi keretösszegezen felül az Európai Unió Helyreállítási Eszközből (folyó áron) 2 187 620 000 EUR összegű, a költségvetési rendelet 21. cikkének (5) bekezdése értelmében külső címzett bevételnek minősülő forrás is rendelkezésre fog állni. Ebből legfeljebb 22 580 000 EUR lesz felhasználható az igazgatási kiadások fedezésére (a külső munkatársak költségeit is ideértve).

A külső címzett bevételekből fedezett kiadások indikatív bontása a következő:

Uniók mechanizmus / RescEU			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2027 után	ÖSSZESEN
Operatív kiadások az Európai Unió Helyreállítási Eszközből származó külső címzett bevételek terhére	Kötelezettségvállalási előirányzatok	(1)	525,290	535,800	546,510	557,440					2165,040
	Kifizetési előirányzatok	(2)	150,192	270,024	409,595	320,738	209,535	72,916	9,477	722,563	2165,040
Igazgatási támogatási kiadások az Európai Unió Helyreállítási Eszközből származó külső címzett bevételek terhére	Kötelezettségvállalási előirányzatok = Kifizetési előirányzatok	(3)	3,040	3,100	3,160	3,220	3,290	3,350	3,420		22,580
Külső címzett bevételek összesen	Kötelezettségvállalási előirányzatok	=(1)+(3)	528,330	538,900	549,670	560,660	3,290	3,350	3,420		2187,620
	Kifizetési előirányzatok	=(2)+(3)	153,232	273,124	412,755	323,958	212,825	76,266	12,897	722,563	2187,620

A többéves pénzügyi keret fejezete	7.	„Igazgatási kiadások”
---	-----------	------------------------------

millió EUR (három tizedesjegyre)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2027 után	ÖSSZESEN
Humánerőforrás		1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500		10,500
Egyéb igazgatási kiadások										
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	XX	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500		10,500

millió EUR (három tizedesjegyre)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2027 után	ÖSSZESEN
A többéves pénzügyi keret valamennyi FEJEZETÉHEZ tartozó előirányzatok ÖSSZESEN	Kötelezettségvállalási előirányzatok	91,703	96,754	103,075	108,485	284,077	294,415	300,273		1278,782
	Kifizetési előirányzatok	27,613	49,037	74,909	89,809	145,128	189,429	238,983	463,876	1278,782

3.2.2. Az igazgatási jellegű előirányzatokra gyakorolt becsült hatás összefoglalása

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem vonja maga után igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását.
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi igazgatási jellegű előirányzatok felhasználását vonja maga után:

millió EUR (három tizedesjegyig)

Év	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	ÖSSZESEN
----	------	------	------	------	------	------	------	----------

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETE								
Humán erőforrás	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	10,500
Egyéb igazgatási kiadások	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx	xxx
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉNEK részösszege	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	1,500	10,500

A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE bele nem tartozó előirányzatok ²⁶								
Humán erőforrás ²⁷²⁸	1,600	1,600	1,600	1,600	1,600	1,600	1,600	11,200
Egyéb igazgatási jellegű kiadások	0,500	0,510	0,520	0,531	0,541	0,552	0,563	3,717
Egyéb igazgatási jellegű kiadások	1,440	1,500	1,560	1,620	1,690	1,750	1,820	11,380
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETÉBE bele nem tartozó előirányzatok részösszege	3,540	3,610	3,680	3,751	3,831	3,902	3,983	26,297

ÖSSZESEN	5,040	5,110	5,180	5,251	5,331	5,402	5,483	36,797
-----------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	--------

A humán erőforrással és más igazgatási jellegű kiadásokkal kapcsolatos előirányzat-igényeket az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt előirányzatokkal és/vagy az adott főigazgatóságon belüli átcsoportosítással kell teljesíteni. A források adott esetben a költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

²⁶ Címzett bevétel.
²⁷ Címzett bevétel.
²⁸ Címzett bevétel.

3.2.2.1. Becsült humánerőforrás-szükségletek

- ☐ A javaslat/kezdeményezés nem igényel humánerőforrást.
- ☒ A javaslat/kezdeményezés az alábbi humánerőforrás-igénnyel jár:

A becsléseket teljes munkaidős egyenértékben kell kifejezni

Év	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• A létszámtervben szereplő álláshelyek (tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak)							
A központban és a bizottsági képviselőkén	10	10	10	10	10	10	10
A küldöttségeknél	–	–	–	–	–	–	–
Kutatás	–	–	–	–	–	–	–
• Külső munkatársak teljes munkaidős egyenértékben (FTE) kifejezve: AC, AL, END, INT és JED ²⁹							
7. fejezet							
A többéves pénzügyi keret 7. FEJEZETE terhére finanszírozva	– a központban	91	92	93	94	94	94
	– a küldöttségeknél	–	–	–	–	–	–
A program kerete terhére finanszírozva ³⁰	– a központban	–	–	–	–	–	–
	– a küldöttségeknél	–	–	–	–	–	–
Kutatás	–	–	–	–	–	–	–
Egyéb (címzett bevétel)	20	20	20	20	20	20	20
ÖSSZESEN	30	30	30	30	30	30	30

A humánerőforrás-igényeknek az adott főigazgatóság rendelkezésére álló, az intézkedés irányításához rendelt és/vagy az adott főigazgatóságon belül átcsoportosított személyzettel kell eleget tenni. A források adott esetben a meglévő költségvetési korlátok betartása mellett kiegészíthetők az éves elosztási eljárás keretében az irányító főigazgatósághoz rendelt további allokációkkal.

Az elvégzendő feladatok leírása:

Tisztviselők és ideiglenes alkalmazottak	A táblázat a COM(2019) 125 final jelű javaslatban jelzetten felüli teljes létszámgigény adatait mutatja be a 2021-től 2027-ig tartó időszak egészére nézve. Ezt az igényt a javasolt költségvetés jelentős megnövekedése, valamint az új, illetve összetettebb intézkedések kezelésének szükségessége indokolja. Az igényelt személyzet a szakpolitikai előkészítés, a jogi ügyek (és különösen a közbeszerzési kérdések), a pénzügyi irányítás, az audit és az értékelés területén fog dolgozni.
Külső munkatársak	Az igényelt személyzet a szakpolitikai előkészítés, a jogi ügyek (és különösen a közbeszerzési kérdések), a pénzügyi irányítás, az audit és az értékelés területén fog dolgozni.

²⁹ AC = szerződéses alkalmazott; AL = helyi alkalmazott; END = kirendelt nemzeti szakértő; INT = kölcsönmunkaerő (átmeneti alkalmazott); JPD = küldöttségi pályakezdő szakértő.

³⁰ Az operatív előirányzatokból finanszírozott külső munkatársakra vonatkozó részleges felső határérték (korábban: BA-tételek).

3.3. A bevételre gyakorolt becsült hatás

- ☒ A javaslatnak/kezdeményezésnek nincs pénzügyi hatása a bevételre.
- ☐ A javaslatnak/kezdeményezésnek van pénzügyi hatása – a bevételre gyakorolt hatása a következő:
 - ☐ a javaslat a saját forrásokra gyakorol hatást
 - ☐ a javaslat az egyéb bevételekre gyakorol hatást

kérjük adja meg, hogy a bevétel kiadási sorhoz van-e rendelve ☐

millió EUR (három tizedesjegyig)

Bevételi költségvetési sor:	A javaslat/kezdeményezés hatása ³¹						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
... jogcímcsoport							

A címzett bevételek esetében tüntesse fel az érintett kiadáshoz tartozó költségvetési sor(oka)t.

Egyéb megjegyzések (pl. a bevételre gyakorolt hatás számítására használt módszer/képlet vagy egyéb más információ).

³¹

A tradicionális saját források (vámok, cukorilletékek) tekintetében nettó összeget kell megadni, amely a 20 %-kal (beszedési költségek) csökkentett bruttó összegnek felel meg.